

METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2020

Mo

TURINYS

Šiame leidinyje naudoti kūriniai:

Monika Furmana, *Peeing Madonna*, 2020
Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, *DONALDO nuotyčiai*, 2016
Gintautas Trimakas, *Torsas – kūno dalis*, 1995
Šarūnas Sauka, *Šeima*, 2011
Šarūnas Sauka, *Vėl namie*, 1993
Šarūnas Sauka, *Atšilimas*, 1991
Žilvinas Kempinas, *Portretai-fosilijos*, 1996
Leonas Linas Katinas, *II, Samprotavimai apie debesis ir jų tyrimas. I bandymas*, 1972
Leonas Linas Katinas, *II*, 1971
Leonas Linas Katinas, *II, Samprotavimai apie debesis ir jų tyrimas. IV bandymas*, 1971
Birutė Zokaitytė, *Neiširta teritorija I*, 2020
Birutė Zokaitytė, *Neiširta teritorija II*, 2020
Birutė Zokaitytė, *Neiširta teritorija III*, 2020
Birutė Zokaitytė, *Vandenyje*, 2020
Arvydas Každailis, *Aitvaras*, 1974
Arvydas Každailis, *Skrydis*, 1974
Vytautas Viržbickas, *Sumuštinis su pastangomis ant abiejų pusių*, 2017
Vytautas Viržbickas, *Pora gurkšnių*, 2018

Leidinio komanda:

Projekto vadovė – Sigita Rudaitytė
Gamybos vadovė – Daina Narbutienė
Dizainas – Neringa Martinėnaitė / „Kabinet“
Iliustracijos – Artiom Brančel
Tekstų redaktorė – Tautė Bernotaitė
Spauda – BALTO print

Fotografai:

Viktorija Aprimaitė
Hufton+Crow Photography
Radvilė Juozapaitytė
Lina Jushke
Danas Macijauskas
Liudas Masys
Dmitrijus Matvejevas
Mindaugas Petrikas
Mantas Repečka
Rytis Šeškaitis
Gintarė Užtupytė
Tomas Vaičaitis
Ugnė Vasylūtė
Saulius Žiūra

Apžvalga	6
Karantinas	12
Parodos	16
Kultūrinė edukacija	26
Keliaujantis muziejus	32
Virtualus muziejus	36
Daugiau nei muziejus	40
Kolekcijos naujienos	44
Pripažinimas	52
Bendruomenės	58
Mecenatai ir rėmėjai	62
Ką finansuoja steigėjai?	66
Biudžetas	68
2021-ųjų planai	72

Išėję iš mūsų menotyrininkų
ir menininkų „burbulo“
išgirstame, kad žmonės
žino šį muziejų ir ateina į
parodas. Net ir tie, kurie
anksčiau niekada nesilankė
muziejuose.

Menotyrininkė ir kuratorė Agnė Narušytė

01

Pasakoja MO
muziejaus
direktorė Milda

2020-ieji – antrieji MO veiklos metai. Į juos žengėme su viltimi, kad įgiję patirties veiksime daugiau žinodami. Juk pirmaisiais metais daug ką darėme pirmą kartą. Ne tik pačiame MO, bet ir Lietuvoje. Vis dėlto dėl pandemijos visas pasaulis gavo milžinišką nežinomybės ir pirmųjų kartų iššūkį. Vėl reikėjo lankstumo, susitelkimo ir drąsos.

Tarptautiniu mastu buvo kalbama, kad 2020 metais, kai muziejus supurtė COVID-19 bei *Black Lives Matter* protestai, prasidėjo institucinio identiteto krizė. Tarptautinė muziejų taryba (ICOM) svarto naują muziejaus apibrėžimą. Įžvalgos, koks turi būti ateities muziejus, sustiprino žinojimą, kad būtent tokį, žvelgiantį į ateitį, ir kuriame MO. Jau nuo pat 2018-ųjų.

Didžiausias šių metų projektas MO erdvėse – didžioji paroda „Kodėl taip sunku mylėti?“. Įveikėme ir vadybos rebusus, kai pandemijos aplinkybėmis reikėjo atsivežti tarptautinę komandą, ir sudėtingus technologinius iššūkius. Didžiuojamės ne

tik dėl to, kad pakvietėme apmąstyti prasmingą temą, kad dirbome su pasaulinio kalibro kuratoriais, bet ir tuo, kokią visapusę, kinematografišką, naują patirtį pasiūlėme lankytojams.

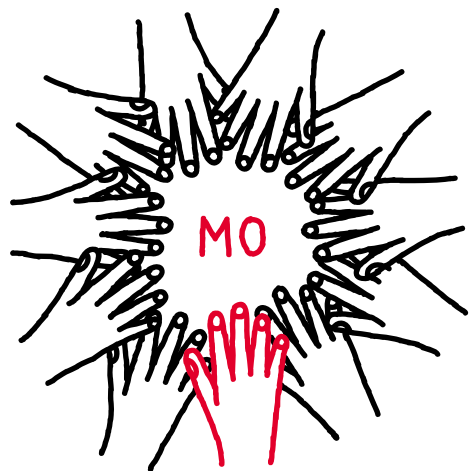
Du karantino laikotarpius išnaudojome ir toliau stiprindami save kaip virtualų muziejų. Juk būtent į virtualų MO galima užsukti bet kada, be apribojimų. Todėl daug galvojame apie savo lankytoją skaitmeninėje erdvėje ir jam patogius formatus – tinklalaidės, straipsnius, renginių vaizdo transliacijas.

Šiais metais ne tik plėtojome kultūrinės edukacijos veiklas, bet ir intensyviai dirbome siekdami mažinti atskirtį. Keliaujantis muziejus – tai MO parodos ir edukacijos regionuose. Dar didesnio integralumo siekiame burdami MO bendruomenę ir megzdami ryšius su kitomis. Mums didelis įvertinimas laimėta „Neįgaliųjų pasirinkimo“ nominacija „Lietuvos pokyčio“ apdovanojimuose.

Taigi dar tvirčiau jautėmės svarbia kultūrinės ekosistemos dalimi. Dar tvirčiau sakome, kad MO ne tik Vilniaus, o visos Lietuvos muziejus. Kai kur išlipome iš įprastų muziejams rėmų – esame daugiau nei muziejus. Taip veikti – ateities kryptis muziejams.

Žinoma, daug nerimo kėlė tai, kaip išgyvensime. Amerikos muziejų aljansas pareiškė, kad COVID-19 akivaizdoje labiausiai pažeidžiami yra nepriklausomi ir entreprenišką sėkmę patiriantys muziejai. Tarp tokių ir MO – ne pelno siekianti viešoji įstaiga, kuri apie 30–50 procentų veiklai reikalingų finansų užsidirba iš bilietų. Kaip bebūtų, ateities muziejus neįsivaizduojamas be geros vadybos, verslumo ir diversifikuotų tvarių finansų. Šiuo atžvilgiu džiaugiamės ištikima mecenatų ir rėmėjų bendruomene bei Lietuvos kultūros tarybos ir Vilniaus miesto savivaldybės strateginio finansavimo programomis.

MO atliepia šiuolaikinės organizacijos modelį ir yra horizontali laisvų kuriančių žmonių bendruomenė. Su komanda, nepaisant didelių pertrūkių dėl nuotolio, jautėmės vieningi. Kartu kūrėme, dirbome neskaičiuodami valandų, dalyvavome ne vienuose mokymuose, dar daugiau jų gavome per praktiką, ir, žinoma, drauge šventėme!

108 082

muziejaus lankytojai

286 493

virtualūs muziejaus lankytojai

3 868

vaikai dalyvavo edukacijose

15 733

suaugusieji dalyvavo kultūrinės edukacijos renginiuose

6 062

ekskursijų dalyviai

35 433

perklausė e. gidą

15 480

peržiūrėjo virtualius turus

210 mln.

pasiektų kontaktų žiniasklaidoje

1 981

publikacija žiniasklaidoje

53 298

Facebook sekėjai

22 756

Instagram sekėjai

5 513

naujienlaiškio prenumeratorių

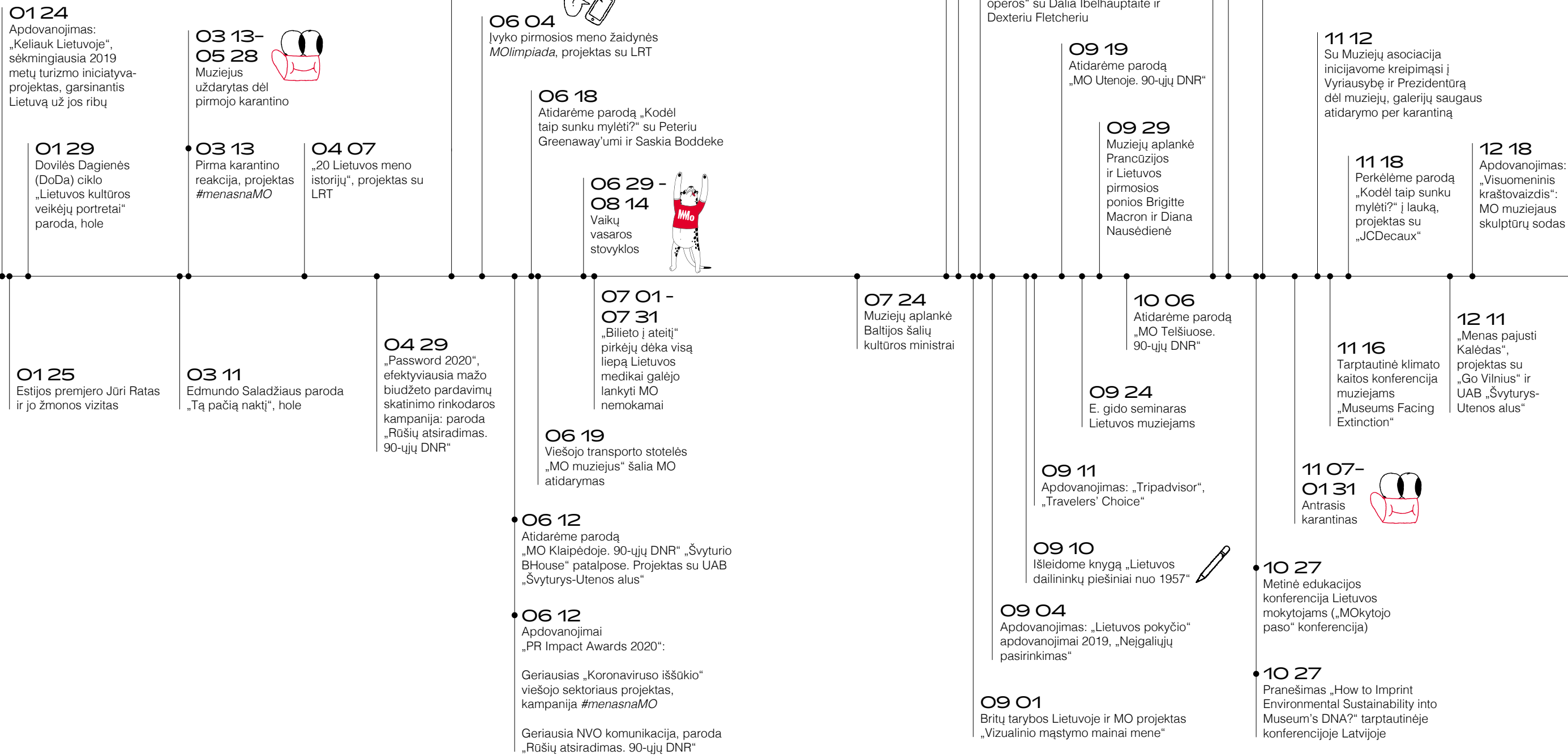

Steigiant muziejų vienas iš tikslų buvo atliepti didėjančius visuomenės poreikius kultūrai, vaizduojamajam menui ir taip tapti kultūros centru, viešąja erdve, kurioje visi galėtų rasti savo vietą ir išpildyti savo lūkesčius. Per šiuos dvejus veiklos metus muziejus vystėsi kaip gyvas organizmas ir išlaikė šį pirminį mūsų tikslą ir idėją.

Muziejus yra bendruomenei, visuomenei. Džiaugiamės, kad MO komanda randa vis naujų ir netikėtų būdų, kaip sudominti, pritraukti ir išlaikyti ryšį su įvairiais lankytojais ir bendruomenėmis.

Danguolė ir Viktoras Butkai

SVARBIAUSI 2020 ĮVYKIAI

02

Pasakoja MO komunikacijos vadovė Indrė, prekės ženklo vadovė Sigita ir socialinių medijų bei e. kanalų vadovė Viktorija

2020-ieji buvo ne tik pilni iššūkių, bet ir atradimų. Visiems, taip pat ir mums – muziejui. Pavasario ir rudens karantinus pasitikome nusiteikę grėsmes ir nežinomybę paversti naujomis galimybėmis.

Kaip išlaikėme ryšį su muziejaus lankytojais ir ką jiems pasiūlėme?

#menasnaMO

Kai tik buvo paskelbtas pirmasis karantinas ir buvo uždarytas MO muziejus, tęsėme savo misiją naujomis aplinkybėmis – lankytojams pažadėjome meną namo. Visiems MO naujienlaiškio prenumeratoriams siuntėme specialius naujus naujienlaiškius *#menasnaMO*. Jie buvo pilni turinio apie meną ir kultūrą: pokalbiai su menininkais, ekskursijos po parodas ir menininkų dirbtuves, vaizdo pasakojimai iš parodų atidarymų, paMOKos apie MO kolekcijos autorius bei kita įkvepianti informacija. Naujienlaiškio prenumeratorių skaičius per metus išaugo dvigubai. Vadinasi, to reikėjo!

MOlimpiada

Norime įkvėpti ir padrąsinti nebijoti meno, todėl kartu su partneriu LRT pirmą kartą surengėme virtualias meno žaidynes – *MOlimpiadą*. Savotiškai tai tapo viso pirmojo karantino finišu ir dar viena galimybe leisti į meno pasaulio nuotykį neišeinant iš namų.

Daugiau kaip 1 500 žmonių padovanojome džiaugsmą žaisti, iš kurių pusė – ne iš Vilniaus. Apie Lietuvos meną sužinojo ir dalyviai iš 22 užsienio miestų!

MO LIMPIADA

LIETUVOS MENO ŽAIDYNĖS

20 Lietuvos meno istorijų

Kaip muziejui vykdyti savo misiją, kai visi buvome uždaryti namuose tarp keturių sienų?

Nusprendėme pasiūlyti 20 Lietuvos meno istorijų – 2 minučių trukmės 20 vaizdo pasakojimų, kurie pristatydami ryškiausius kūrėjus papasakotų Lietuvos dailės istoriją nuo XX amžiaus antros pusės iki dabar. Informacinio partnerio LRT dėka jie tapo prieinami visiems: filmukai rodyti laidoje „Labas rytas, Lietuva“, jie buvo subtitruoti anglų kalba, kad būtų prieinami ir už Lietuvos ribų, o portalas *lrt.lt* dalinosi šiais pasakojimais tekstų formatu.

33 minutės patyrimo

Novatorišką formatą „33 minutės patyrimo“ pristatėme 2020-ųjų gegužę, iš karto po daugiau nei 2 mėnesius trukusio karantino. Tai saugus ir pandemijos realijas atitinkantis patyrimas ne daugiau negu 12-ai žmonių. Įvairiapusė, 33 minutes trunkanti vieno kūrinio interpretacija yra pasakojama kaip nuosekli istorija, lydimą garso, šviesų ir netgi skonio patirčių. Mums svarbu muziejuje atliepti pasikeitusias aplinkybes ir jas reflektuoti. Ši iniciatyva sulaukė didelio susidomėjimo: nuo gegužės mėnesio įvyko beveik 70 patyrimo seansų, kuriuose dalyvavo virš 730 vizionierių!

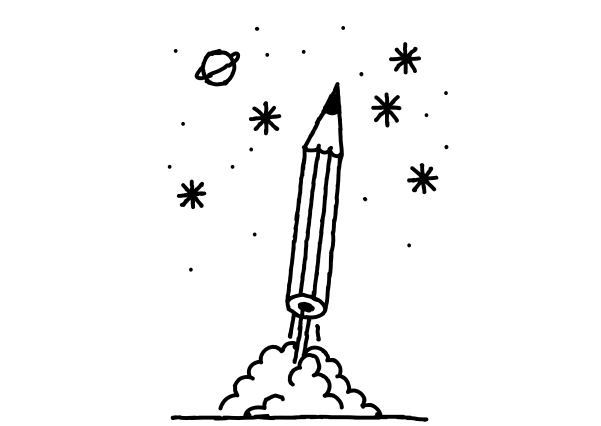

Įdomiosios pamokos

Viena iš MO muziejaus edukacinių krypčių yra integruotos pamokos, todėl ir karantino laikotarpiu norėjome vaikams pasiūlyti, kaip galima mokytis jiems įprastų dalykų kitaip. MO muziejaus edukatoriai paruošė biologijos ir architektūros integruotas pamokas, taip pat pamokas apie asambliažą, siurrealizmą, popartą, naivųjį meną ir performansą LRT projektui „Įdomiosios pamokos“.

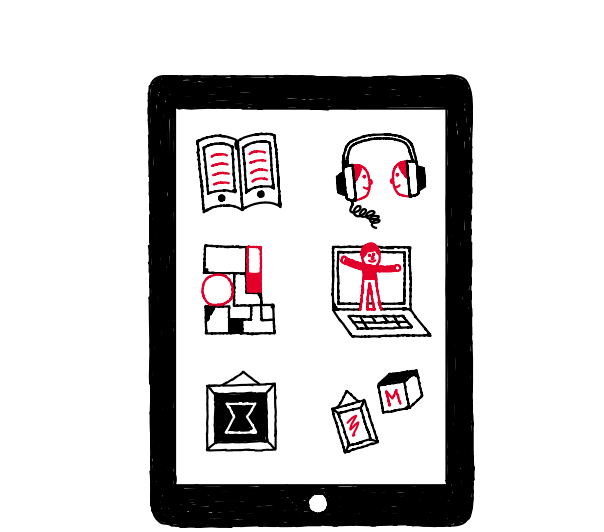
Bilietas į ateitį

Per karantiną MO neteko vieno iš pagrindinių pajamų šaltinių – pajamų iš bilietų. Todėl pavasarį paskelbėme akciją „Bilietas į ateitį“ ir kreipėmės į bendruomenę palaikymo. Taip pat pažadėjome, kad už kiekvieną nupirtą bilietą tokį patį kiekį bilietų į muziejų padovanosime Lietuvos medikams. Iš viso buvo nupirkti 1 033 „Bilietai į ateitį“, o mes savo pažadą įvykdėme su kaupu – medikai muziejuje nemokamai apsilankyti galėjo visą liepos mėnesį.

MO tinklaraštis

Antrąjį karantiną lankytojams pristatėme MO tinklaraštį su specialiai sukurtu nauju ir įkvepiančiu turiniu. Jame – MO muziejaus tinklalaidė, vaizdo pokalbiai ir susitikimai, straipsniai, žaidimai, virtualūs turai. Daugiau apie tai skaitykite skyriuje „Virtualus muziejus“.

Virtualūs renginiai

Nukeltus ar atšauktus lapkričio mėnesio renginius pristatėme vaizdo formatu. Taip pat kūrėme specialius MO muziejaus gidų ir edukatorių, menininkų ir jų kūrinių pristatymus, ekskursijas po didžiąją MO muziejaus parodą „Kodėl taip sunku mylėti?“. Taip siekėme kompensuoti lankytojams prarastą galimybę atvykti į MO parodas, renginius, pokalbius, susitikimus ir pasimatymus. Vyko net ir virtualūs Šeimų sekmadieniai.

Lapkričio mėnesį su kitais muziejais ir galerijomis kreipėmės į Prezidentą ir to meto bei naujai išrinktos Vyriausybės atstovus siekdami atkreipti dėmesį į perteklinį ribojimą antrojo karantino metu su pirmąja ribojimų banga uždaryti muziejus.

Svarbu, kad būtų geriau suvokiamas muziejų lankymo pobūdis, galimybė užtikrinti juose saugumo reikalavimus, jų lankymas kaip būtinas poreikis bei pozityvi įtaka emocinei sveikatai.

Parodą perkėlėme į lauką

Su partneriais „JCDecaux Lietuva“ sukūrėme unikalią galimybę visiems vilniečiams ir miesto svečiams pamatyti dalį antrojo karantino metu uždarytos parodos „Kodėl taip sunku mylėti?“ kūrinių tiesiog vaikstant lauke. Tai buvo puikus būdas malšinti susikaupusį skaitmeninį nuovargį ir grynai ore pasisemti prasmingų patyrimų. Kūriniai lauke buvo papildyti specialiu QR kodu, vedančiu į vaizdo įrašus su parodos kuratoriais, tinklalaidės su parodoje eksponuojamais MO kolekcijos autoriais, parodos e. gidą, parodos viktorinas-žaidimus, straipsnius.

OB

Pasakoja parodų kuratorė Deima, fondų saugotoja Ieva ir kuratorės Ugnė, Gabrielė, Miglė

Šie metai mums visiems kupini pokyčių ir permainų. Tad turėjome susitelkti ir perplanuoti parodinę veiklą, parodų tinklius.

Kurti parodas – tai bėgti ilgą distanciją, šiam procesui reikia daug įdirbio. Jis tampa ypač sunkus, kai dalyvauja tarptautiniai partneriai. Globalios pandemijos aplinkybėmis tarptautiškumas tapo milžinišku iššūkiu. Pavyzdžiui, tam, kad pabaigtume užsienio kūrėjų Saskia'os Boddeke ir Peterio Greenaway'aus parodą „Kodėl taip sunku mylėti?“, reikėjo sulaukti, kol menininkai galės atvykti iš Nyderlandų. Atitinkamai teko keisti ir rudens planus.

Rudenį planotą didelės apimties projektą, kuriame bendradarbiaujame su daugiau negu 20 užsienio muziejų ir kolekcininkų, teko perkelti į pavasarį. Tai

tapo dideliu iššūkiu perplanuojant, kaip atsivežti apie 150 kūrinių iš 5 šalių. Taip pat teko perkelti ir didžiąją parodą į kontekstinančią mažąją parodą, skirtą pristatyti daugiakultūrę Vilniaus miesto meno sceną 1939–1949 m.

Mažųjų parodų programoje atsivėrusią spragą užpildėme drauge su „Vilnius City Opera“ komanda – mažoji paroda „Iš tos operos“ buvo sėkmingai atidaryta jau rugsėjį.

Su projektu „Kelias muziejus“ atvertėme naują puslapį – šiemet keturis Lietuvos miestus aplankėme su garsiosios „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ fragmentais!

Tad kviečiame sužinoti daugiau ir pažinti 2020 m. parodas išsamiau šiame skyriuje.

RŪŠIŲ ATSIRADIMAS. 90-ŲJŲ DNR

2019 10 05 – 2020 03 01
Didžioji salė

Visų laikų
lankomiausia
paroda Lietuvoje.

145 000 +

žmonių aplankė parodą nuo
2019 m. spalio iki 2020 m.
kovo

523

įvairios ekskursijos –
mokamos ir nemokamos,
skirtos senjorams, tėveliams,
vaikams

246

edukaciniai įvykiai vaikams

5 488

vaikai iš visos Lietuvos
dalyvavo edukaciniuose
įvykiuose

1 100

išleistų parodos knygų

6 213

žmonių dalyvavo *MO*ratone

12 508

virtualaus turo peržiūros

15 971

e. gido perklausa. Tai beveik
11 % lankytojų. Pasaulinis
muziejų standartas – 3–7 %

109 mln.

pasiektų kontaktų
žiniasklaidoje

245

publikacijos žiniasklaidoje

4

Lietuvos miestus apkeliavo
parodos fragmentai

18

Kuratoriai: Vaidas Jauniškis, Rimantas Kmita, Mantas
Pelakauskas, Miglė Survilaitė, Aurimas Švedas, Tomas
Vaiseta, Renata Valčik
Architektai: Joris Šykovas, Renata Valčik
Dizaineris – Liudas Parulskis

„MO muziejus su šia
paroda ir ją papildančia
knyga yra naujas, netikė-
tas pasakojimas, iškren-
tantis iš Lietuvos parodų
konteksto. Kažkiek tai
išstumia įnoringą meno
bendruomenę, sukelia
ten šurmulį ir įtampą,
bet išlaisvina kelią ki-
tiems žmonėms, kitai
auditorijai, kuri dažnai
yra emocionalesnė, be-
tarpiškesnė.

Menotyrininkas Virginijus Kinčinitis

Išsamus KANTAR tyrimas atskleidė, kad su šia paroda mums
pavyko į MO pakviesti ir tuos, kurie iki šiol niekada nebuvo
lankęsi jokiame muziejuje. Kultinė MO muziejaus paroda
„Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ tęsia savo istoriją dar ir
dabar. Dalis šios lankomiausios meno parodos apkeliaus 6
Lietuvos miestus – Klaipėdą, Uteną, Telšius, Panevėžį, Alytų ir
Šiaulius.

Socialiniuose tinkluose populiariausia Aurelijos Maknytės
instaliacija „Videonuoma“ sudaryta iš filmų nuomos punkto
„Eliksyras“ rinkinio. Su šiuo nebeveikiančiu nuomos punktu
menininkė vykdė kūrybinį projektą – videojuostų pabaigoje
savavališkai įrašydavo su filmu nesusijusios medžiagos iš
televizijos. Kasetę išsinuomoję „Eliksyro“ klientai gaudavo „du
viename“ – norimą filmą ir Maknytės videomeno kūrinį.

KODĖL TAIP SUNKU MYLĖTI?

2020 06 20 – 2021 01 31
Didžioji salė

50 000 +

žmonių aplankę parodą nuo birželio pabaigos iki lapkričio mėn.

2 918

suaugusiųjų dalyvavo kultūrinės edukacijos renginiuose

2 523

vaikai iš visos Lietuvos dalyvavo edukaciniuose įvykiuose

15 985

e. gido perklausos. Tai daugiau nei 30 % lankytojų

61 mln.

pasiektų kontaktų žiniasklaidoje

106

publikacijos žiniasklaidoje

Tai neįprasta paroda, ji – lyg filmas, kurį kvietėme patirti ir pajauti patiems.

MENININKAI:

Poema, filmas, instaliacijos – Saskia Boddeke
Piešiniai, Susos Bubble figūra – Peter Greenaway
Koliažai, piešiniai, animacija – Pip Greenaway
Kaligrafija – Linas Spurga jaunesnysis

SB & PG PROJEKTAI

Prodiuserės: Annette Mosk, Lotte Schmidt

MO MUZIEJUS:

Parodą rengė: Ugnė Paberžytė, Ieva Stasevičiūtė,
Paulius Vitkauskas, Deima Žuklytė-Gasperaitienė
Grafinis dizainas – Tadas Karpavičius

„Tai svarbus globalaus meno lauko įvykis, niekaip kitaip to nepavadinsi

Menotyrininkė dr. Jurgita Ludavičienė

Multimedijų menininkė ir režisierė Saskia Boddeke ir vienas originaliausių mūsų laikų filmų kūrėjų Peteris Greenaway'us pristatė kinematografišką projektą „Kodėl taip sunku mylėti?“. Kuratorių specialiai MO muziejui sukurtos instaliacijos bei žymiausių lietuvių menininkų darbai iš MO ir kitų kolekcijų suteikia žiūrovui vientisą, įtraukiančią patirtį. Ši paroda – labai asmenišką Boddeke ir Greenaway'aus projektas. Menininkams nerimą kelia tai, kad jų vaikų kartai tenka susidurti su sudėtingais klausimais ir nevaldomu informacijos srautu. Šiuos iššūkius atspindi ir lietuvių dailininkų darbai. Juos kuratoriai parinko bandydami atsakyti į klausimą, kodėl taip sunku priimti ir mylėti kitus bei save patį. Nors nagrinėjamos sudėtingos temos, paroda išreiškia viltingą idėją: būtent atsakymų paieškos ir pastangos įveikti sunkumus suteikia prasmę gyvenimui.

Boddeke ir Greenaway'aus kuruotos parodos jau rodytos „Louis Vuitton“ muziejuje Paryžiuje, „Rijksmuseum“ Amsterdamo, Žydų muziejuje Berlyne, Italijos paviljone 56-ojoje Venecijos bienalėje bei daugybėje kitų svarbių institucijų visame pasaulyje.

Parodoje sukūrėme išskirtinę garso, šviesos, vaizdo ir vandens efektų sintezę. Savo jėgas šiame projekte suvienijo 10 techninių ir kūrybinių komandų iš Lietuvos bei garso, vaizdo ir šviesų režisieriai iš Olandijos.

Drauge su lankytojais sukūrėme *Spotify* grojaraštį. Susidomėjimas didžiulis – buvo pasiūlytos 785 dainos, tai daugiau nei 56 valandos muzikos apie tai, kaip suprantame meilę.

MEKAS MIRKSI GERIAU

2019 11 29 – 2020 08 23
Mažoji salė

Kuratoriai: Edmondas Kelmickas ir
Deima Žuklytė-Gasperaitienė
Ekspozicijos autorius – Gytis Skudžinskas
Kadrus atspaudė Arūnas Kulikauskas

Beveik 100 000
žmonių aplankė parodą nuo 2019 m.
lapkričio iki 2020 m. rugpjūčio

2 368
e. gido perklausos

2 972
lankytojai išbandė virtualų parodos turą

21 mln.
pasiektų kontaktų žiniasklaidoje

24
publikacijos žiniasklaidoje

Idėja sukurti Jonui Mekui skirtą parodą kilo dar 2018 m., kada beveik 100 sustabdytų Jono Meko filmų kadrų tapo MO kolekcijos dalimi. Jų autorystę jis dar pats asmeniškai spėjo patvirtinti pasirašydamas. O visi kadrai buvo pristatyti parodoje „Mekas mirksi geriau“.

MO muziejuje eksponuojamose fotografijose parodos lankytojai turėjo galimybę pamatyti ne vieną žymų veikėją – Yoko Ono, Johną Lennoną, Andy Warholą, Nam June Paiką, Elvį Preslį ar Jurgį Mačiūną. J. Meko kadruose jie nėra tikslingai fiksuojami, o tampa bendro Niujorko kultūrinio konteksto dalimi ir liudija, kaip susipynę 6-ojo, 7-ojo dešimtmečio avangardinio meno ir populiariosios kultūros kūrėjų ryšiai ir įtakos.

Kodėl „Mekas mirksi geriau“? Mirksėdamas siurrealizmo žvaigždė Salvadoras Dali imasi provokuoti Meką bendrų hepeningų metu. Modernisto Dali ir postmodernizmo atstovo Meko susimirksėjimas simbolizuoja, kad Dali laikas jau praėjo, o naujojo avangardo žvaigždė Mekas mirksi geriau.

Per parodą muziejaus parduotuvėje buvo galima rasti ir knygų, ir DVD, kurie plačiau pristato J. Meko istoriją. Taip pat papildėme MO skaityklą autoriaus kūrybą atspindinčiais leidiniais, sukūrėme parodos leidinį, e. gidą, virtualų parodos turą bei lydinčių edukacinių vaizdo klipų programą. Džiaugiamės šiais ilgalaikiais įrankiais ir indėliu į Lietuvos meno istoriją!

IŠ TOS OPEROS

2020 09 03 – 2021 01 10
Mažoji salė

Kuratorė – Algė Gudaitytė
Režisierė – Dalia Ibelhauptaitė
Architektė – Ieva Cicėnaitė
Nuotraukų autorius – Mindaugas Meškauskas
Vaizdo projekcijos – Rimas Sakalauskas
Šviesų dailininkai: Eugenijus Sabaliauskas, Andrius Stasiulis
Scenografe – Elvita Brazdylytė
Dizainerės – Klimaite Klimaite
Kordinatorės: Monika Balčiauskaitė, Brigita Sinickienė,
Deima Žuklytė-Gasperaitienė

Beveik 23 000
žmonių aplankė parodą nuo rugsėjo
iki lapkričio

918
e. gido perklausų

11
renginių (gyvai ir virtualiai)

2 077
žmonės dalyvavo renginiuose gyvai
arba virtualiai

62,5 mln.
pasiektų kontaktų žiniasklaidoje

104
publikacijos žiniasklaidoje

MO ir VCO bendradarbiavimas kilo iš vertybinių panašumų. MO platesniame kontekste analizuoja modernų ir šiuolaikinį meną, siekia, kad jis taptų natūralia žmonių gyvenimo dalimi, o VCO populiarina operos žanrą ir jį deelitizuoja.

Parodoje „Iš tos operos“ lankytojai buvo kviečiami netradiciniu būdu pažinti operos pasaulį – atrasti jo užkulsius, geriau pažinti solistus ir iš arti apžiūrėti įspūdingas scenografų Dicko Birdo ir Marijaus Jacovskio dekoracijas, atsiduriant jų viduje. Gerai pažįstamų operų fragmentai atgijo naujais pavidalais. Artisto buvimą tarpinėje – tarp scenos ir užkulsių – būsenoje interpretavo multimedijų menininko Rimo Sakalausko projekcijos ir senovine šlapio kolodijaus technika dirbančio fotografo Mindaugo Meškausko ferotipai.

Kūrybines jėgas suvieniję režisierė Dalia Ibelhauptaitė, dirigentas Gintaras Rinkevičius, dizaineris Juozas Statkevičius ir būrys solistų kūrė daugiau nei dešimtmetį gyvuojančio teatro istoriją.

2006 metais veiklą pradėję „Bohemiečiai“, 2012-aisiais tapę antruoju profesionaliu operos teatru Lietuvoje – „Vilnius City Opera“, – vieni svarbiausių. Kadaise atrodęs lyg „ne iš tos operos“ atklydęs jaunimas, šiandien jie yra ne tik Lietuvos, bet viso pasaulio operos žinomiau.

Parodos atidaryme rugsėjo mėnesį saugiai dalyvavo daugiau nei 200 dalyvių. Atidarymo renginį per visą parodos laiką lydėjo net 11 renginių programa. Miestiečius pavyko nudžiuginti ir pianino klavišais tapusia perėja, kuri veda į operos užkulsius MO muziejuje.

PROJEKTAI

2019 12 04 – 2020 01 27

Simbolių galia: „Madona su islandišku peizažu“

MO muziejaus pirmojo aukšto hole buvo atidaryta vieno kūrinio ekspozicija.

Daugiau kaip 20 metų Islandijoje gyvenantis dailininkas Vytautas Narbutas (g. 1962) Lietuvoje labiau žinomas kaip Rimo Tumino, Oskaro Koršunovo spektaklių („Katedra“, „Tartiufas“ ir kt.) scenografas. „Madona su islandišku peizažu“ atskleidžia jį kaip neorenesansinės stilistikos tapytoją. Teatrališką, simbolių kupiną paveikslą dailininkas kūrė penkerius metus.

2020 01 29 – 2020 03 09

Lietuvos kultūros veikėjų portretai

Auliniai, sportiniai ir netgi šlepetės. Kiek daug avalynė gali papasakoti apie juos avinčius žmones?

MO muziejuje pristatyta fotografės Dovilės Dagienės (DoDa) ciklo „Lietuvos kultūros veikėjų portretai“ (2005) dalis. Oficialus ciklo pavadinimas slepia žaismingą autorės prieigą prie portreto žanro – jame įamžinti ne įvairių kultūros sričių atstovų veidai, o jiems priklausiusi avalynė. Per dėvėtus daiktus atskleidžia įvairialypiai jų savininkų charakteriai.

Vienas iš ciklo kūrinių – Jono Meko batus įamžinusi fotografija, kurią D. Dagienė užfiksavo prieš 15 metų viešėdama Niujorke. Autorė pasakoja, kad iš pradžių avangardinio kino kūrėjas į sumanymą žiūrėjo įtariai, tačiau vėliau vis dėlto maloniai sutiko fotosesijai paskolinti savo mėgstamus sportbačius. Ši ekspozicija papildė ir mažojoje salėje ekponuotą Jono Meko parodą „Mekas mirksi geriau“.

HOLE

2020 03 11 – 2020 08 23

Edmundas Saladžius „Ta pačią naktį“

Kovo 11 d. MO muziejaus pirmojo aukšto hole buvo atidaryta grafiko Edmundo Saladžiaus paroda „Ta pačią naktį“. Menininkas nevengė socialinių temų, nebijojo pabrėžti meno ir politikos ryšio, o kūriniuose buvo galima pamatyti jo nuomonę apie to meto politinę santvarką. Todėl 1989–1992 m. sukurti E. Saladžiaus linoraižiniai simboliškai pradėti rodyti Kovo 11-ąją, pažymint Nepriklausomybės atgavimo trisdešimtmetį!

2020 08 26 – 2020 12 31

Pro V. B. prizmę: Lino Jusionio tapyba

MO muziejaus įkūrėjas Viktoras Butkus užfiksavo tapytojo Lino Jusionio kūrybos proceso užkulius: drobės „Nuovargis“ (2018) radimąsi nuo pirmųjų potėpių iki galutinio idėjos įgyvendinimo. Šis paveikslas – viešai eksponuotas pirmą kartą – iš dailininko dirbtuvės atkeliavo tiesiai į MO muziejaus kolekciją.

Jusionio kūrybą įkvepia kino filmai, tačiau jo darbuose aktyvus veiksmas visuomet lieka už kadro. Menininkui svarbu sukurti įtampą ir laukimo atmosferą. Jo paveikslo dažnai priartėja prie abstrakcijos – peizažai ar architektūros fragmentai perteikiami grynais geometrinėmis formomis. Vaizdo medžiagoje galima atkreipti dėmesį į dailininko kruopštumą: centimetrų tikslumu jis apskaičiuoja proporcijas, kantriai ieško geriausio spalvų derinio. Tad kiekvienas elementas paveiksle yra reikšmingas ir padeda įminti dailininko sumanytą rebusą.

O4

KULTŪRINĖ EDUKACIJA

**Pasakoja edukacijų
vadovė Jurga,
kultūrinės
edukacijos
renginių vadovė
Birutė, edukatorė
Karen ir ekskursijų
vadovė Barbora**

Muziejų matome kaip įkvėpėją, kviečiantį mokytis visą gyvenimą. Tad inovatyvi tarpdisciplininė kultūrinė edukacija, aprėpianti visas amžiaus grupes, yra vienas svarbiausių MO prioritetų.

Edukaciją suprantame plačiai. Toliau sėkmingai vedame edukacinius užsiėmimus ir renginius ne tik muziejuje, bet ir ke-

liaudami po Lietuvą. Auginame ir virtualų muziejų, kurio turinys prieinamas visiems, nesvarbu geografiniai ar finansiniai ribojimai.

Glaustai pristatysime, ką 2020 m. nuveikėme kultūrinės edukacijos srityje šeimoms, suaugusiesiems ir vaikams.

ŠEIMOMS

Mums itin svarbu, kad tarpusavio ryšį muziejuje atrastų šeimos ir muziejus būtų vieta įvairiapusiam jų dialogui megztis.

Ypatingą dėmesį skiriame Šeimų sekmadieniams. Juose kviečiame šeimas žaisti ir jaukintis muziejaus aplinką. Su kiekviena didžiąja paroda Šeimų sekmadienis – vis kitoks. Šiomet jįs atliepė parodos „Kodėl taip sunku mylėti?“ tema. Visi sekmadieniai buvo kupini vaikų emocijų ir naujų potyrių, net ir laikantis ribojimų dėl pandemijos. Kol galimybės leido, įspūdžius stiprino ir MO bistro sukurtas specialus meniu vaikams. Negailėjome jėgų, kad rudenį ir žiemą Šeimų sekmadieniai šeimas pasiektų virtualiai.

Kad šeimoms, atėjusioms į muziejų su 3–8 metų vaikais, vizitas būtų kuo sklandesnis, kiekvienai didžiąjai parodai kuriame užduočių knygelę – *visi MOMukai*. Su ja lengviau pažinti bei atrasti parodą.

Šių metų naujiena – „Protmūšis parodoje“ – šeimoms su vyresniais vaikais ar atėjusiems su draugais. Juk žaisti nori visi, o žaidimas yra ir puiki galimybė sužinoti! Jais galima mėgautis ir muziejaus erdvėse, ir namuose prie ekrano.

„Remiantis reprezentatyvia „Baltijos tyrimų“ atlikta gyventojų apklausa, per 2020 metus jaunimo susidomėjimas moderniu ir šiuolaikiniu menu išaugo 9 procentiniais punktais – nuo 25 % iki 34 %, ir yra aukštesnis už bendrą šalies vidurkį.

SUAUGUSIEMS

MO – pilnas atradimų ir suaugusiesiems. Kvietėme ne tik į didžiąją parodą atidariusį festivalį *MOratoną*, bet ir drauge įsikvėpti ir atrasti dar daugiau kokybiško kultūrinio turinio – ir muziejuje, ir svetainėje *mo.lt*. Vasarą vyko programa „MO lauke“, „Vilniaus kalbančių skulptūrų“ ekskursijos, pristatėme renginių ciklą „Menas būti“, įkvėpimo ieškojome dirbtuvėse kartu su MO kolekcijos menininkais, rudenį grįžo abejingų nepaliekančios paskaitos „Back2School“ su Ričardu Jankausku. Galiausiai planavome pradėti dėmesingo įsisąmoninimo (angl. *mindfulness*) sesijas, kurios, pakišus pandemijai koją, pasieks tik 2021-aisiais. Tad kiek detaliau apie svarbiausius projektus.

„MOratonas“

Kaip jau tapo įprasta, kiekvieną didžiąją parodą atidarome su festivaliu – *MOratonu*. Šiomet per parodos „Kodėl taip sunku mylėti?“ *MOratoną* iš skirtingų perspektyvų įvairiomis formomis gvildenome meilės sau, kitam ir susikalbėjimo su savimi ir kitu temas.

Renginių ciklas „Menas būti“

Nuo rugsėjo kvietėme į teminius susitikimus su skirtingų sričių profesionalais naujame renginių cikle „Menas būti“. Su jais, atsispirdami nuo pasirinkto MO kolekcijos kūrinio, kalbėjomės apie šių žmonių įkvėpiančias veiklas. Taip pat vyko kūrybinės dirbtuvės su MO kolekcijos autoriais.

Prasidėjusius gyvus „Menas būti“ renginius sustabdė antrasis karantinas. Tad juos perkėlėme į virtualią erdvę, o kūrybines dirbtuves pakeitė virtualus formatas „Pokalbiai su menininkais“.

„MO pokalbiai“

Balandį turistai į MO keliavo iš visų pasaulio žemynų, nes prasidėjo kassavaitiniai virtualūs meno pažinimo užsiėmimai anglų kalba. Edukatorė Karen pokalbį moderuoja taikydama vizualinio mąstymo metodą, kiekvienam užsiėmimui parinkdama kūrinius iš MO kolekcijos. Į pokalbius jungėsi žmonės iš įvairių pasaulio šalių ir mėgavosi galėdami pažinti Lietuvos meną. Pokalbių dalyviai galbūt sunkiai rastų Lietuvą žemėlapyje, bet patirti meno kūriniai juos įkvėpė, jie išgyveno bendrystės pojūtį, kiekvienas rado savo prasmę. Visas pokalbių procesas lyg žvelgimas į gyvenimą per meno prizmę.

We are Americans living in Portugal. We thought that visiting the MO on our computer would be a quaint and so very “millennial” way to escape the stress and boredom of being locked-down.

Our minds were blown. Karen, with her VTS questioning and firm intellectual hand of guidance through the world of these Lithuanian artists, has made me able to see ideas I was unaware existed.

MO pokalbių dalyviai Allen ir Janice Jaworski

VAIKAMS IR MOKINIAMS

Edukacija

Vaikams siekiame atskleisti meno galimybes kalbėti ir pasakoti apie pasaulį. Norime išjudinti jiems svarbius vidinius klausimus. Kviečiame patirti asmenišką santykį su menu.

Muziejų matome kaip platformą, kuri gali prasmingai papildyti formalųjį ugdymą. Toliau plėtojame tris inovatyvias, tarpdisciplinines edukacijos kryptis: emocinio intelekto ugdymo, vizualinio mąstymo bei integruotų pamokų.

Ypač daug šiemet dirbome su Vizualinio mąstymo programa. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad vizualinė stimuliacija, patiriama žiūrint į meno kūrinius, yra labai svarbi kognityvinei vaikų raidai. Taip jie mokosi apibendrinti, reflektuoti savo patirtis – tiek asmenines išgyventas, tiek dar nepatirtas. Vizualinių mąstymu rėmėsi ir „Keliaujančio muziejaus“ edukacinė dalis bei drauge su Britų taryba Lietuvoje įgyvendintas projektas „Vizualinio mąstymo mainai mene“. Daugiau apie tai skaitykite skyriuje „Keliaujantis muziejus“.

Integruotos pamokos daugiausia pritraukė lietuvių kalbos dalykininkus. Tikimės kitais metais ir istorikų, anglų kalbos bei kitų dalykų mokytojų įsitraukimo.

Svarbu, kad mokytojai pradeda atrasti emociniam ugdymui skirtus užsiėmimus kaip klasės valandėlės variantą. Šie užsiėmimai pritaikyti skirtingoms amžiaus grupėms: ikimokyklinukai ir pradinukai pažįdinausi su emocijomis, 5–8 klasių, sudėtingo virsmo laikotarpio, mokiniai kalbasi apie konfliktus ir jų sprendimą. Siėmet pristatėme užsiėmimą ir vyresniųjų klasių mokiniams, skirtą kalbėtis apie šio brandos laikotarpio problemas „Kaip priklausyti grupei ir išlikti savimi“.

MO vaikų vasaros stovyklos

Mokymąsi bei pasaulio pažinimą per meną tęsėme ir šią vasarą. Jau antrą vasarą organizuojamose MO stovyklose dalyvavo daugybė smalsių vaikų.

Šiomet vaikus kvietēme ī Teatro, KūrybiškuMO ir Pojučiū stovyklas. Jose vaikai galējo pažinti skirtingas meno rūšis, kuriančius save bei savo jausmus ir emocijas. MO įvyko 5 vasaros stovyklų pamainos, kuriose dalyvavo 110 įvairaus amžiaus vaikų.

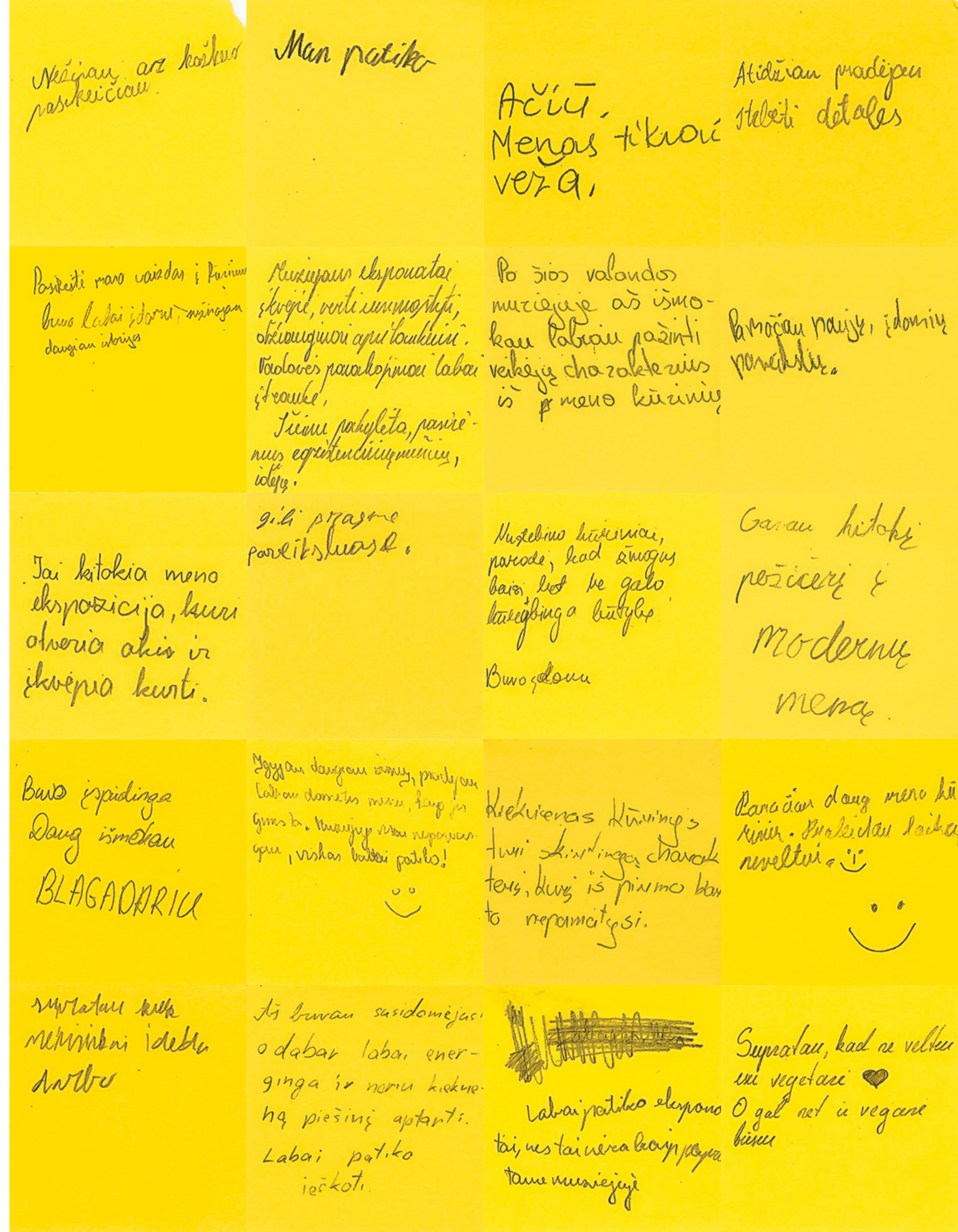

Vaikų naktis muziejuje

Didelio populiarumo sulaukusios MO vaikų vasaros stovyklos padaršino mus ieškoti dar kitokių, netikėtų patirčių vaikams ir šaltuoju sezonu.

Vaikų naktis MO tapo tikru fenomenu! Pasiūlė šį naują formatą ir pirmąją Lietuvoje naktinę programą vaikams muziejuje buvome nustebinti – vietų nebeliko jau tą pačią dieną. Atliepdami poreikį, iškart paskelbėme antrą stovyklos datą. Į ją bilietai taip pat buvo labai greitai išparduoti!

Deja, dėl COVID-19 situacijos šalyje taip lauktas nakties stovyklas teko atšaukti. Tačiau tikimės jas įgyvendinti ateityje – naktinėjoju muziejuje be galo laukiame!

Pasakoja
edukacijų vadovė
Jurga drauge
su kultūrinės
edukacijos
renginių vadove
Birute ir parodų
kuratorė Iveta

„Keliaujantis muziejus“ – muziejus be sienų. Tokiu pavidalu MO veikė dar gerokai prieš muziejaus atidarymą. Nuo pat pradžių skyrėme dėmesio susitikimams ir pažinčiai su skirtingų Lietuvos miestų ir regionų bendruomenėmis keliaudami su MO edukacinėmis išvykomis. Vėliau iške-
liavo ir meno kūriniai: 2018 metais viena

MO kolekcijos instaliacijų atsidūrė net JAV, o 2019 metais atidarėme pirmąją MO parodą Klaipėdoje.

Kai pagalvojame apie neįprastas šių metų aplinkybes, ypač prasminga, kad 2020-aisiais turėjome galimybių dalintis ir susitikti ne muziejuje.

Keliaujanti MO paroda:

„RŪŠIŲ ATSIRADIMAS. 90-ŲJŲ DNR“

Kultinė MO muziejaus paroda „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ pritraukė daugiau nei 145 tūkst. lankytojų. Dėjome visas pastangas, kad šios parodos neaplankiusiems Vilniuje galėtume suteikti galimybę dalį jos išvysti kituose Lietuvos miestuose. 2020-ųjų vasarą dalį parodos eksponavome Klaipėdoje, o nuo rugsėjo jos fragmentai keliavo į Uteną, Telšius ir Panevėžį. Vietos lankytojai galėjo pamatyti specialiai atrinktas ir kiekvieno miesto galerijos ar kultūros centro erdvėms pritaikytas parodos instaliacijas bei MO kolekcijos kūrinius. Su lankomiausios MO parodos fragmentais planuojame keliauti ir toliau – 2021 metais atvyksime į Šiaulius ir Alytų.

VIZUALINIO MĄSTYMO MAINAI MENE

Šiomet esame dėkingi partnerei – Britų tarybai Lietuvoje, su kuria įgyvendiname tokį didžiulį ir prasmingą projektą.

Šiuo projektu buvo keliami svarbūs tikslai – mažinti regionų ir tautinių mažumų atskirtį, siekti kuo didesnio jų įsitraukimo į visuomeninį gyvenimą bei puoselėti bendrumo jausmą.

Šiems tikslams pasiekti MO muziejus pasitelkė savo edukacijoje taikomą įrankį – vizualinio mąstymo metodą. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad vizualinio mąstymo metodas skatina ne

Edukacinis projektas
įgyvendinamas pagal pro-
gramą „People to People“
bendradarbiaujant su Britų
taryba Lietuvoje

tik kūrybišką mąstymą, bet ir padeda ugdyti kritinio mąstymo gebėjimus, skatina reflektuoti savo aplinką bei greičiau reaguoti į besikeičiantį aplinkinį pasaulį. Tai svarbūs įgūdžiai, siekiant ugdyti pilietinę visuomenę ir užtikrinant visų jos narių aktyvų įsitraukimą.

Projekto metu ne tik ieškojome naujų patyrimų muziejuje, bet ir keliavome po skirtingų Lietuvos miestų ir miestelių mokyklas bei bendruomenes.

MO edukatoriai vyko į šias projekte dalyvavusias mokyklas:

Kalvarijos meno mokykla,
Tauragės meno mokykla,
Kalesninkų Mykolo Rudzio pagrindinė mokykla,
Trakų r. Rūdiškių gimnazija,
Riešės gimnazija,
Vilniaus Levo Karsavino mokykla,
Vilniaus „Atgajos“ specialioji mokykla,
Vilniaus Aleksandro Puškino gimnazija,
Vilniaus Sofijos Kovalevskajos gimnazija

MO edukatoriai vyko pas šias pro- jekte dalyvavusias bendruomenes:

Ignalina	Trakai	Švenčionys
Kybartai	Šalčininkai	Švenčionėliai
Marijampolė	Šilutė	Visaginas

Drauge su rumunų, totorių, moldavų, žydų, rusų ir lenkų bendruomenėmis projektą vykdėme MO muziejuje.

„Pamačiau save kito žmogaus akimis“, „tai buvo lyg terapinis užsiėmimas, kai buvome laisvi analizuoti ir užduoti klausimus“, „kiekvienas iš mūsų savyje atrado kažką naujo“.

Tokiomis emocijomis dalinosi bendruomenės, dalyvavusios MO muziejaus edukacinėse veiklose šią vasarą.

06

VIRTUALUS MUZIEJUS

Pasakoja MO
komunikacijos vadovė
Indrė, socialinių
medijų ir e. kanalų
vadovė Viktorija, IT
vadovė Violeta ir
moderatorius Zigmąs

Turinio skaitmeninimas – vienas iš MO prioritetų. Dar iki muziejaus atidarymo skaitmeninome kolekciją, kūrėme grandiozinę Lietuvos kultūros istorijos projektą. Visada siekėme kurti įtraukiantį turinį apie kultūrą ir meną bei juo dalintis be jokių apribojimų, Lietuvoje ir svetur.

2020-aisiais šis siekis įgavo naujas virtualias formas. Atnaujinome svetainę *mo.lt* ir pristatėme naujieną – MO tinklaraštį.

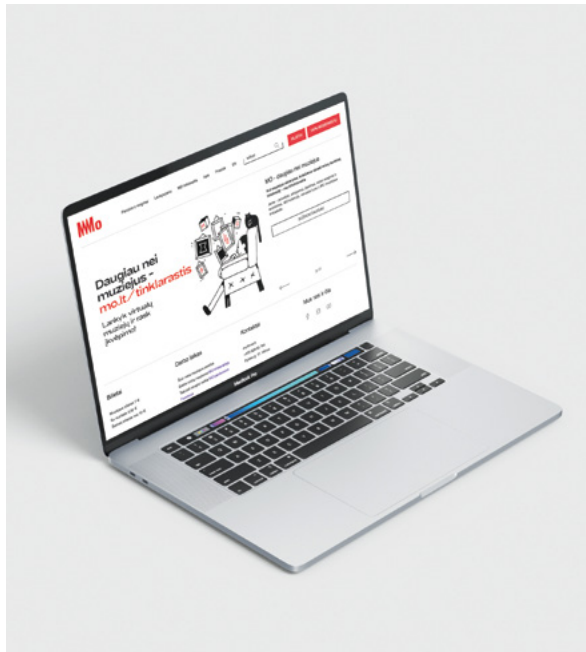
VIRTUALUS MUZIEJUS

Pasak prof. dr. Rimvydo Laužiko pranešimo tarptautiniame forume „Muziejus: pokyčio jėga“,

„tik antrus metus veikiantis MO tapo greičiausiai augančiu „Google“ paieškos raktiniu žodžiu muziejų kategorijoje Lietuvoje per pastaruosius 16 metų.

Tuos, kuriems įdomus mūsų kuriamas turinys, pakvietėme prisijungti prie muziejaus palaikytojų – MO *patreonų*. Džiaugiamės visais, kurie nori padėti mums kurti kasdienes įkvėpimus.

Tai, kad didėja virtuali bendruomenė, tik patvirtina, kad einame geru keliu.

53 298

Facebook sekėjai

22 756

Instagram sekėjai

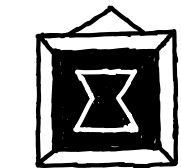
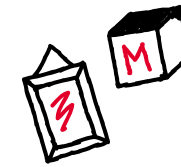
5 513

naujienlaiškio prenumeratorių

„Baltijos šalyse MO muziejus yra nr. 1 socialiniuose tinkluose.

MO TINKLARAŠTIS

Atnaujinome MO tinklalapį, sukūrėme ir MO tinklaraštį – kultūros ir meno turinio namus. O juose:

MO tinklalaidė

Iš pradžių tinklalapis, po to tinklaraštis, o tada ten pristatėme ir MO tinklalaidės! Kad kiekvienas galėtų pasirinkti sau priimtinausią būdą pasiekti turinį. Esame pirmasis muziejus Lietuvoje, siūlantis turinį savo tinklalaidėje!

Viktorinos-žaidimai

Birželio mėnesį pristatė pirmąsias virtualias meno žaidynes – „MOlimpiadą“, ir toliau norime įtraukiančia žaidimo forma pasakoti apie meną. Būtent tai ir yra dar vienas naujas MO tinklaraščio elementas – viktorinos. Tai smagus būdas pažinti MO parodas ir kalbėti apie meną, kultūrą bei laisvalaikį.

Įkvėpimai

Straipsniai, pokalbiai, interviu – iš parodų, renginių, kartu su menininkais, kultūros veikėjais. Nuo šiol – viskas patogiai vienoje vietoje.

Virtualios parodos

Jau suskaitmeninome dvi MO muziejaus parodas. Šios parodos pristatytos išsamiose virtualiuose turuose su visais kūrinių aprašymais, metrikomis ir parodą papildančiais e. gidais. Virtualios parodos pristatytos lietuvių ir anglų kalbomis. Karantino laikotarpiu jos sulaukė didelio susidomėjimo. Ypač džiaugėsi tie, kurie nespėjo aplankyti parodos „Rušių atsiradimas. 90-ųjų DNR“. Virtualus turai sulaukė dėmesio ir iš lietuvių, gyvenančių užsienyje, jie buvo įtraukti ir į kelionių žurnalą Vokietijoje.

MO kolekcija internete

MO kolekcija yra gyva – ji nuolat pildoma fiziškai, o informacija apie naujus įsigytus kūrinius yra atnaujinama ir virtualioje MO kolekcijoje internete.

Pokalbiai ir susitikimai vaizdo įrašų formatu

Visada laukiame lankytojų gyvai MO renginiuose, tačiau suprantame, kad ne visada tai įmanoma padaryti. Dokumentuojame parodų atidarymo *MOratonus*, pokalbius su kuratoriais, menininkais bei kitus susitikimus. Visus juos galima matyti *mo.lt* tinklaraštyje, taip pat MO „Youtube“ kanale. O kartu su partneriu „Delfi“ visų didžiųjų parodų atidarymų *MOratonus* transliuojame ir tiesiogiai!

DAUGIAU NEI MUZIEJUS

Pasakoja
jaunesnioji
komunikacijos
projektų vadovė
Gabrielė,
parduotuvės
vadovė Daina ir
nuomos projektų
vadovas Vaidas

Nuo pat MO atidarymo matėme, kad esame gyva kultūrinė vieta, daugiau nei muziejus.

Čia kviečiame susitikti MO bistro, veikia MO parduvotuvė, skaitykla, rodome kino seansus, kviečiame į renginius, paskaitas ir koncertus, atliepdami skirtingus lankytojų kultūrinius interesus. Būdami atviri miestui, įgyvendiname Literatų gatvės projektą, prakalbinome ir skulptūras Vilniaus centre – šią iniciatyvą tęsiame.

Vasarą organizuojame poezijos skaitymus, piknikus, „Geltonojo karučio“ pokalbius apie augalus ir ekologiją, sporto užsiėmimus, o žiemą muziejuje stengiamės kurti Kalėdų nuotaiką visiems.

2020-ieji MO, kaip ir daugelį, paskatino ieškoti netradicinių sprendimų, kūrybinių projektų ir partnerysčių. Buvome dar atviresni. Dar aiškiau supratome, kad MO – ne tik fizinis pastatas, MO – daugiau nei muziejus, ir toliau puoselėjome MO, kaip aktyvaus visuomenininko, idėją ir siekėme būti svarbiu kultūriniu centru ne tik Vilniuje, Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Taigi, ką sukūrėme ir kur dalyvavome šiemet?

MO stotelė

Nuo šių metų birželio mėnesio link MO viešuoju transportu keliaujantys miestiečiai išgirsta: „Kita stotelė – MO muziejus“. Prie pat muziejaus esanti stotelė nuo šiol pasitinka ir išlydi tiek lankytojus, tiek praeivius MO vardu!

Už tai esame dėkingi Vilniaus miesto savivaldybei ir įmonei „Susisiekimo paslaugos“. Ačiū!

Prakalbinome tris skulptūras

Šiomet prakalbinome net tris skulptūras. Viena jų – tikriausiai daugiausia komentarų susilaukusi skulptūra Vilniuje – Vlado Urbanavičiaus „Krantinės arka“, dar žinoma kaip *vamzdis*. Be jos taip pat kvietėme susipažinti su MO skulptūrų sode jaukiai įsikūrusia Ksenijos Jaroševaitės skulptūra „Sėdinti“ ir daugybės turistų bei miesto svečių pamilta Literatų gatvės siena.

MO – muziejus išsinuoMOTi

Šiais sunkiais metais buvo ypač smagu sulaukti užklausų dėl nuomos muziejuje. Tai dar vienas būdas palaikyti MO, o tuo pačiu ir naujai atrasti muziejų įgyvendinant savo idėjas.

2020-aisiais MO įvyko skirtingų nuomos renginių: nuo Roberto Kalinkino ir „Huawei“ naujo produkto pristatymo iki momentinės dizainerių mugės *popup.lt*, nuo įmonės klientų vakaro su menininkų dirbtuvėmis iki (ne)tikrų vestuvių fotosešijos ir net privataus gimtadienio!

Smalsu, ko galime tikėtis 2021 metais!

MO parduotuvė – pasitinka ir išlydi

MO parduotuvėje nebūna nieko šiaip sau. Palaikome atviro muziejaus ir kokybiško laisvalaikio idėjas ir siekiame, kad vizitas MO parduotuvėje būtų kuo patogesnis. Šiomet išskyrėme kelias čia esančių prekių linijas: lietuviško dizaino kūriniai, MO idėjų suvenyrai, muziejaus parodų linija, aplinkai palankios prekės, smagūs suvenyrai vaikams bei knygos apie meną (ir ne tik). Atsižvelgę į šiais metais stipriai apribotą muziejaus lankymą, sukūrėme ir virtualią parduotuvę MO Facebook paskyroje.

MO skaitykla

Skaityklą pildome nuolat: su kiekviena MO paroda čia atsiranda vis daugiau leidinių jose nagrinėjamomis temomis. Suskaičiavome, 2020-aisiais mūsų skaitykla praturtėjo net 248-iais įsigytais leidiniais – dalies jų kitose šalies skaityklose ar bibliotekose nerasi!

Šių metų knygų įsigijimai papildė įvairioms meno kryptims skirtas lentynas, nuo renesanso iki šiuolaikinių medijų ir meno industrijos. Taip pat pradėjome formuoti naują skyrelį, skirtą komiksams! Atskirą lentyną gavo ir visų didžiųjų MO parodų knygos. Naujų knygų atsirado skyrelyje apie Vilnių, įsigijome naujų fotografijos albumų, monografijų ir netgi knygų alternatyvios muzikos gerbėjams! 2020 metais ir toliau skyrėme dėmesio kaimyninių šalių dailei, o kino sekcijoje atsirado leidinių apie britų kino režisierių Peterį Greenaway'ų.

Esame dėkingi steigėjai Danguolei Butkienei, formuojančiai tokią įvairiapusišką muziejaus biblioteką. Kviečiame skaityti!

MO – aktyvistas

Drauge su savo šeimos nariais dalyvavome rugpjūčio 23 d. vykusioje iniciatyvoje „Laisvės kelias“: kibomės už rankų, prisimindami Baltijos kelio istoriją ir palaikydami pilietinę Baltarusijos visuomenę kovoje už demokratiją šalyje.

MO Kalėdos: Menas pajusti Kalėdas

Šiomet Kalėdos MO buvo ypatingos. Šventiniu laikotarpiu MO pastato architektūra ir lauko erdvės nušvito naujomis spalvomis ir atspindžiais. Kvietėme saugiai patiems susikurti savo stebuklą pasivaikštant po skirtingas MO lauko erdves.

Atmosferai sustiprinti buvo sukurtas specialus muzikinis garso takelis. O artimųjų ilgesiui atliepti drauge su Lietuvos paštu kvietėme siųsti atvirlaiškius. Juk paštu gautas atvirlaiškis – tarsi apkabinimas laišku!

MOiškas ačiū nuostabiems partneriams – kūrybingai ir drąsiai F6 komandai!

MO + EKO

Tvarumas – viena pagrindinių MO vertybių, persmėlkusi visą veiklą ir mąstymą. Tad mums rūpi ir tai, kaip muziejus gali prisidėti ir prie aplinkosaugos bei švaresnės ateities.

MO draugišką aplinkai požiūrį pastebėjo kolegės iš Latvijos: Latvijos nacionalinis dailės muziejus pakvietė jį pristatyti konferencijoje „Museums for Environmental Sustainability“. Mums svarbu ir dalintis savo patirtimi, ir semtis jos iš kitų.

Organizacija „We Are Museums“, siekianti burti muziejus kaip progresyviuosius minties lyderius globaliame pasaulyje, kreipėsi į mus, kviesdami bendradarbiauti ir drauge Lietuvoje įgyvendinti programą „Museums Facing Extinction“. Subūrėme 20-ies Lietuvos muziejų atstovų grupę ir įsitraukėme į 6 mėnesių mentorystės ir paskaitų programą muziejų profesionalams, kurioje analizuojame, kokių sprendimų gali imtis muziejus klimato kaitos klausimu. Nors planavome programos atidarymo konferenciją rengti MO muziejuje gyvai, atsižvelgę į COVID-19 situaciją pasaulyje, nepabūgome ir surengėme ją internetu. Didelė garbė būti svarbia „Museums Facing Extinction. Lithuanian Edition“ dalimi – bendradarbiaujant su „We Are Museums“ bei inovacijų bendruomene „EIT Climate-KIC“ keliauti tvaresnės ateities link.

Atliepdami tvarumo temą, nuo pat muziejaus atidarymo rūšiuojame ir perdirbame. Nenustebkite, jei įsigiję ką nors MO parduotuvėje, savo pirkinį gausite supakuotą į leidybos procese atliekančius bandomuosius MO knygų lapus. Taip pat dar iki šiol naudojame MO statybų reklaminį tentą – iš jo gimė jau ne viena rankinė!

08

Pasakoja MO fondų
saugotoja leva

MO muziejaus kolekcija – viena didžiausių Lietuvoje privati meno kolekcija, apimanti laikotarpį nuo 1960-ųjų iki šių dienų. Ją sudaro daugiau nei 5 000 lietuvių modernaus ir šiuolaikinio meno kūrinių. 2011 m. kolekcijai buvo suteiktas nacionalinės reikšmės statusas.

Steigėjai Danguolė ir Viktoras Butkai šiais metais MO kolekciją papildė 110 naujų kūrinių, iš kurių 24 – naujų autorių. Tad dabar turime 298 autorių ir 5 690 kūrinių kolekciją.

KOLEKCIJA

Ryškiausios naujienos

Monika Furmana
Peeing Madonna, 2020

Šią įspūdingo dydžio drobę (vieną didžiausių kūrinių MO kolekcijoje – 530 x 300 cm) Monika Furmana tapė 2020 m. metų pavasarį – pati sako, kad „čia visas mano karantinas“.

Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė
DONALDO nuotyčiai, 2016

Pamenate per parodą „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ lauke visus stebinusį automobilį „VW Golf“? Šis kūrinys – taip pat Severijos Inčirauskaitės-Kriaunevičienės. Severija yra ir Lietuvoje, ir užsienyje žinoma tekstilės menininkė ir kuratorė. Pasaulyje ją garsino Banksy – autorės kūriniai buvo rodyti jo projekte „Dismaland“. O mes džiaugiamės, kad prisidedame išlaikydami jos kūrybą Lietuvoje. Tai pirmasis šios autorės kūrinys MO kolekcijoje.

Gintautas Trimakas
Torsas – kūno dalis, 1995

Lietuvos fotografijos istorijoje Gintauto Trimako kūryba išsiskiria meditatyvių būsenų atskleidimu ir konceptualumu. Trimakas taip pat yra vienas iš menininkų, kurie labai daug eksperimentuoja su fotografijos technikomis ir nuodugniai jas išmano. Turėjote progą šį kūrinių pamatyti ir paliesti parodoje „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“. Po parodos jis papildė MO kolekciją.

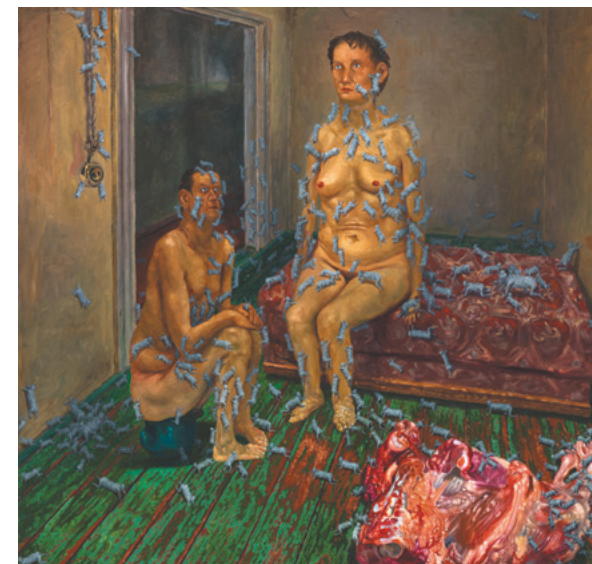
KOLEKCIJA

Ryškiausios naujienos

Šarūnas Sauka – ko gero, žinomiausias lietuvių tapytojas. MO kolekcijoje išsamiai reprezentuojama šio autoriaus kūryba. Po šių metų pirkinių kolekcijoje jau yra 10 darbų.

Šarūnas Sauka, *Šeima, 2011*

Šarūnas Sauka, *Vėl namie, 1993*

Šarūnas Sauka, *Atšilimas, 1991*

Žilvinas Kempinas, *Portretai-fosilijos, 1996*

Tai pirmasis garsaus Amerikos lietuvio darbas MO kolekcijoje! 1996 m. Kempinas sukūrė dešimtį bičiulių ir kolegų portretų, išlietų iš gipso. Per kelis dešimtmečius savąsias kaukes išsaugojo vos keli. Tad vertiname galimybę turėti šias dvi.

KOLEKCIJA

Ryškiausios naujienos

Šių metų gruodžio mėnesį netekome nuostabaus menininko – Leono Lino Katino. O dar pavasarį prisidėjome prie paskutinės jo personalinės parodos jam dar esant su mumis – 30 jo kūrinių iš MO kolekcijos buvo galima pamatyti Nacionalinėje dailės galerijoje veikusioje L. L. Katino parodoje. Ne pirmą kartą bendradarbiauome skolindami kūrinius. MO muziejus turi solidžią L. L. Katino kolekciją – 68 kūrinius. O šiais metais ją papildė ir L. L. Katino grafikos darbai.

Leonas Linas Katinas
II, Samprotavimai apie debesis ir jų tyrimas. I bandymas, 1972

Leonas Linas Katinas
II, 1971

Leonas Linas Katinas
II, Samprotavimai apie debesis ir jų tyrimas. IV bandymas, 1971

Birutė Zokaitytė yra meistrė, nuosekliai grafikos srityje dirbanti menininkė, tad siekiame jos kūrybą nuolat atspindėti kolekcijoje. Šie kūriniai, sukurti 2020 m., yra vieni iš naujausių kūrėjos darbų. Jie išsiskiria archajiška technika – tai skersinio medžio raižinio atspaudai ant ryžių popieriaus. Įsižiūrėjus galima pamatyti medžio faktūrą ir skerspjūvio kontūrą.

Birutė Zokaitytė
Neiširta teritorija I 2020

Birutė Zokaitytė
Neiširta teritorija II 2020

Birutė Zokaitytė
Neiširta teritorija III 2020

Birutė Zokaitytė, Vandenyje, 2020

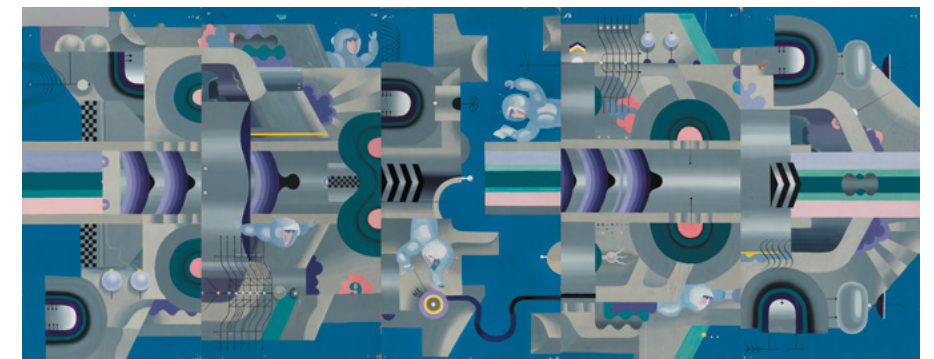
KOLEKCIJA

Ryškiausios naujienos

Lietuvos dailės istorijoje nėra itin daug poparto pavyzdžių, tad šie kūriniai, atrasti MO parodų kuratorės Deimos, – išskirtinis radinys! Nors 1974 m. Arvydas Každailis šiuos pano sukūrė Žirmūnų vaikų bibliotekai, rasti jie buvo puošiantys Baisogalos sporto salę. Dėkojame Baisogalos gimnazijai, kuri šiuos darbus padovanojo MO.

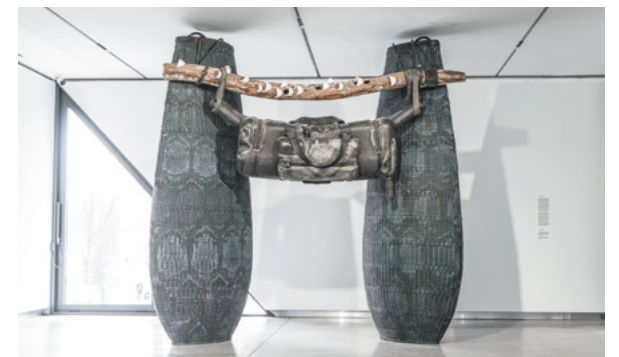
Arvydas Každailis, Aitvaras, 1974

Arvydas Každailis, Skrydis, 1974

Vytautas Viržbickas, Sumuštinis su pastangomis ant abiejų pusių, 2017

Vytautas Viržbickas, Pora gurkšnių, 2018

Skulptūros dalis MO kolekcijoje yra mažiausia. 2020 m. ją papildėme dviem jaunosios kartos menininko Vytauto Viržbicko kūrinių. Vytauto Viržbicko kūryba šiuolaikinio meno kon-

tekste išsiskiria ypatingu dėmesiu materialiai kūrinio formai ir medžiagiškumui. Tačiau ne mažiau svarbios yra ir už kūrinių slypinčios asmeninės istorijos ir metaforos bei socialinė kritika.

Piešinių knyga „Lietuvos dailininkų piešiniai nuo 1957 metų“

Drauge su MO steigėjais Danguole ir Viktoru tęsiame svarbią albumų seriją, kuri apžvelgia Lietuvos dailės sritis. Tai mūsų indėlis į menotyros mokslo raidą.

2020 metais pristatėme knygą „Lietuvos dailininkų piešiniai nuo 1957 metų“. Ši knyga – svarbus momentas Lietuvos dailės istorijoje. Piešiniui skirtas leidinys atstovauja Lietuvos dailės etapui nuo atlydžio modernizacijos iki šiuolaikinės raiškos. MO muziejaus kolekcijoje surinkta apie 1 100 piešinių, kurių ketvirtį pristatome knygoje. Jie skiriasi stilistika, raiškos būdais, kultūriniu kontekstu.

Tekstų autorė ir sudarytoja – Erika Grigoravičienė
Knygos dailininkas – Jokūbas Jacovskis
Viršelyje panaudotas Svajonės ir Pauliaus Stanikų piešinio „Gyvenimo ratas“ (2015) fragmentas.

Knyga sudaryta remiantis ne chronologija ar technika, o pagal piešinio sampratą, intenciją ir (ar) prasmę. Dailėtyrininkė sukūrė savo grupavimo sistemą ir įrašė marginaliu laikytą piešinio meną į šiuolaikinį dailėtyros diskursą. Tekstai išsiskiria geru stiliumi ir kone detektyvine intriga. Turiu pripažinti, man labai patiko. Jaučiausi kaip vaikščiodama po parodą, vartydama šitą albumą.

Poetė, menotyrininkė Laima Kreivytė

09

Pasakoja
rinkodaros ir
pardavimų vadovė
Ona

Šiomet buvome itin suvaržyti, negalėjome veikti gyvai taip intensyviai, kaip tikėjomės ir kaip tai darėme iki 2020-ųjų pavasario, todėl labai smagu, kad mūsų pastangos veikti tiek prieš tai, tiek kriziniu laikotarpiu buvo pastebėtos ir įvertintos.

PRIPAŽINIMAS

”

MO muziejus – tarp pagrindinių Lietuvos kultūros ambasadorių užsienyje. Žinios apie muziejų formuoja pozityvų Lietuvos įvaizdį ir traukia atvykti į Vilnių ir Lietuvą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įvaizdžio skyrius

Rugsėji per oficialią vizitą priėmėme Lietuvos ir Prancūzijos pirmąsias ponias – Dianą Nausėdienę ir Brigitte Macron.

Susitikimo Vilniuje metu MO muziejuje apsilankė ir Baltijos šalių kultūros ministrai – Mindaugas Kvietkauskas, Nauris Puntulis ir Tōnis Lukas.

Sausį muziejuje viešėjo Lietuvos premjeras Saulius Skvernelis su žmona ir Estijos premjeras Jūri Ratas su žmona.

ŠIŲ METŲ APDOVANOJIMAI:

Tripadvisor.
Travelers' Choice 2020

PR Impact Awards 2020.
Geriausia NVO komunikacija, paroda „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“

Keliauk Lietuvoje.
Sėkmingiausia 2019 metų turizmo iniciatyva-projektas, garsinantis Lietuvą už jos ribų

PR Impact Awards 2020.
Geriausias „Koronaviruso iššūkio“ viešojo sektoriaus projektas, kampanija #menasnaMO

„Lietuvos pokyčio“ apdovanojimai 2019.
„Neįgaliųjų pasirinkimas“

Password 2020.
Efektyviausia mažo biudžeto pardavimų skatinimo rinkodaros kampanija: paroda „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“

ADC*LT.
GRAND PRIX, filmukas „Pasaulio sukūrimo istorija“

Tendencijos 2020.
Geriausias visuomeninis kraštovaizdis: MO skulptūrų sodas

KALBA ŽMONĖS

“

A true living center of modern art. The museum is interesting from an architectural point of view. I remember this building still an abandoned Soviet-built box. A great example of the reconstruction of objects from the past to the present.

Anvo Gelo

“

Best contemporary art museum in Vilnius.

Vaida Stravinskaitė

“

Best thing we did in Vilnius. This museum is small but impressive. While we visited there were two exhibits, one which was “meh”, and one which was one of the best exhibits I have ever seen. The exhibits mixed sculpture, paintings, video, sound, lightening effects, and more to create an immersive experience that makes you really feel the pieces. I loved it, and would say this is a must visit while in Vilnius!

Netia Ingram

“

Lietuva keičiasi, tačiau ne taip greitai, kaip to norėtume. Karantino laikotarpiu MO muziejus parodą „Kodėl taip sunku mylėti?“ perkėlė į lauką — ypatingi laikai kviečia mus ieškoti nestandartinių sprendimų, kurie yra puikūs. Raudoni dažai — mūsų visuomenėje vis dar egzistuojantis dirglumas bet kokiam individualumui ir kitoniškumui. Kiekviena pandemija ilginiui baigsis. Baigsis ir šitos bukos bei primityvios neapykantos laikas. Tikiu. Tačiau tikėjimo nepakanka — reikia didelių ir kryptingų pastangų. Lai nenusvyra rankos!

Tomas Vytautas Raskevičius

“

Great contemporary art museum. “Why Is It Hard to Love?” by Saskia Boddeke and Peter Greenaway was one of the most memorable and moving exhibitions, in any museum, anywhere, ever.

Tuomo Karvinen

“

Nuo MO atidarymo 2018-aisiais praėjus kelioms didelėms parodoms, jau galima įprastai pasidžiaugti muziejaus komandos darbo precizika ir dosnumu lankytojams. Nekalbu apie įprastus didelių parodų dalykus — laiku išleistą išsamų katalogą ir parodos suvenyrus. Ne, labiausiai mane pradžiugino parodos gidas.

Ernestas Parulskis, žurnalo „Verslo klasė“ autorius

“

„Kodėl taip sunku mylėti?“ — nuostabi paroda. Šiaip tai yra kinemato grafiškas instaliacijų projektas, kuris yra visiškai vientisas su ekspozuojamais darbais. Buvau su visais namuose esančiais vaikais, tai buvo tol, kol viską pamatėme, viską išklausėme, aptarėme muziejuje ir dar mašinoje! MO niekada nenuvilia, bravo!

Austėja Landsbergienė

“

Net 80 % aplankiusių MO muziejų vėl norėtų čia grįžti.

UAB „Baltijos tyrimai“

Šią MO muziejaus parodą („Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“) laiku tikru proveržiu lietuviškame meno parodų lauke. Muziejų reformatoriai pasaulyje senokai pastebėjo — norint, kad parodos būtų aktualių įvairesnei publikai nei saujelė specialistų, reikia kalbėti ne apie meną (jo raidą, žanrus ar stilius), o apie bendražmogiškus dalykus. Manau, kad ši paroda puikiausiai peržengė meno diskurso ribas ir pasiūlė žiūrovams turtingą gyvenimiškų patirčių ir prisiminimų kaleidoskopą iš paskutiniojo XX a. dešimtmečio. O kadangi peržengė ribas, tai kartu ir pažeidė tam tikras nusistovėjusias parodų kuravimo ir suvokimo taisykles.

Dailės istorikė ir kritikė Linara Dovydaitytė

“

Have enjoyed every exhibition so far. Definitely worth coming at any time.

Dovydas Toleikis

10

Pasakoja prekės
ženklą vadovė
Sigita

Vienas iš MO tikslų – burti aktyvią bendruomenę. To ėmėmės seniai, dar prieš atverdami duris lankytojams. Sulig metais bendruomenė augo, tad šiandien galime pasidžiaugti – esame stiprūs ne tik puoselėti ir toliau kurti muziejų drauge, bet tapome ir aktyvia kultūrine vieta bei veikliu kultūrinio lauko dalyviu.

Tikime, norint sėkmingai augti – gyvybiškai svarbu išlaikyti ryšį ir tobulėti kartu visą gyvenimą. Pandemijos metai kėlė iššūkių šiam tikslui, tad kaip mums tai pavyko?

MO komanda

Savanoriai, edukatoriai, gidai ir darbuotojai – pagrindinis muziejaus variklis, kasdien kuriantis muziejų, kokį matome šiandien. Tai mūsų didžiulė, beveik 150 žmonių šeima. Darbuotojų rate dalinomės kasdieniais įkvėpimais, vieni kitiems pristatėme mėgstamiausius MO kolekcijos autorius. Dėl MO ir OVC draugystės turėjome galimybę mokytis derybų meno ir gilinti procesų bei projektų valdymo žinias.

Su visa komanda stengėmės mokytis ir augti visus metus. Kiek leido viską išbalansavę ribojimai, vyko nuoseklūs bendri susitikimai bei mokymai, puoselėjome ryšį, stengėmės būti naudingi vieni kitiems.

Mecenatai, globėjai, rėmėjai, partneriai, ambasadoriai ir draugai

Muziejaus pulsas – žmonės, kurie padeda mums išlikti. Esame be galo laimingi ir dėkingi – beveik 100 % privačių mecenatų ir rėmėjų liko MO gretose ir mes toliau galime stiprinti draugystes bei partnerystes. Sužinokite daugiau skyriuje „Mecenatai ir rėmėjai“.

„MOkytojo paso“ bendruomenė

Tai ugdymo įstaigų pažangūs mokytojai, siekiantys plėsti formalaus ugdymo ribas, ugdyti vaikų įgūdžius ir žinias patelkiant meną bei kūrybiškumą. Šiame jau antrą kartą organizavome kasmetinę „MOkytojo paso“ bendruomenei skirtą konferenciją ir kvietėme mokytojus susitikti, pasidalinti įgyta patirtimi bei pasikalbėti aktualiomis temomis.

2020-aisiais itin reikšmingas tapo nuotolinis mokymas(is), su mokinių įsitraukimu susiję klausimai. Taigi konferencijoje „Nuotolinio mokymosi realybė: ką mokytojams gali pasiūlyti muziejus“ drauge siekėme išsiaiškinti, kaip muziejaus turinys internete, edukaciniai ir kiti užsiėmimai gali padėti mokytis ir mokytis šiuo sudėtingu laiku. Konferencijoje dalyvavo ir psichologai, kurių įžvalgos apie probleminių vaikų elgesį, dėmesio koncentraciją ir kylančias emocijas mokantis per nuotolį buvo labai naudingos ir šiuo metu itin reikalingos.

MOdernistai

Tai MO idėjos entuziastai ir palaikytojai, kurie ieško turiningo laisvalaikio. Šiame skyrėme dėmesio, kad strategiškai atsakytume į šios bendruomenės klausimus. Pasiūlėme ir naujienų – gausesnį naujienlaiškį *#menasnaMO*, o kiekvieną mėnesį MO kvietėme įsikvėpti, virtualiai ar gyvai. Taip stengiamės puoselėti brangų laisvalaikį, kad ir kur *MOdernistai* bebūtų. Smagu, kad pavyko gyvai pakviesti į išankstinę parodą „Kodėl taip sunku mylėti?“ ir „Iš tos operos“ peržiūras bei menininkų dirbtuves per MO gimtadienį.

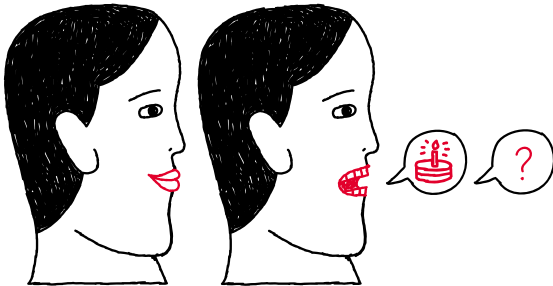
Virtuali MO bendruomenė

Šiame atnaujinome ir papildėme *mo.lt*, per abu karantinus pirmenybę skyrėme plėtoti virtualiam turiniui ir projektams. Dėl ko visa tai? Esame ne tik vilniečių ir miesto svečių muziejus, bet visos Lietuvos MO. Norime pasiekti ir tuos, kurie sveturi.

Virtuali MO bendruomenė auga, galime pasidžiaugti padvigubėjusiais MO naujienlaiškio prenumeratorių skaičiais, augančiais platformos „Patreon“ bei socialinių tinklų palaikytojais. Daugiau sužinokite skyrelyje „Virtualus muziejus“.

MO gimtadienis

Puoselėjame naująją tradiciją – antrus metus MO gimtadienį kviečiame švęsti kiekvieną, o švenčiame dovanodami. Dienos šūkis – „Kiek noriu, tiek moku!“. Visiems dovanojame atvirą įėjimą į muziejų. MO bendruomenei dovanojame dėmesį. Šiame kvietėme į ekskursijas, dirbtuves, niekur dar Lietuvoje nerodytą filmą „The Greenaway Alphabet“ (2017) peržiūras. Per gimtadienį svarbiausia pabendrauti – tad MO administracijos komanda sveikinasi su atėjusiais ir dirbo kasoje.

2019 ir 2020 metų statistika, net ir pandemijos kontekste, džiugina!

2 237

žmonės mus aplankė
2019 spalio 18 d.

4 500 EUR

surinkome 2019 spalio 18 d.

1 623

žmonės mus aplankė
2020 spalio 18 d.

4 600 EUR

surinkome 2020 spalio 18 d.

MO – IR KULTŪRINĖS BENDRUOMENĖS AKTYVUS DALYVIS

Mums labai svarbios ir artimos bendruomenės – dailininkų, menotyrininkų ir muziejininkų. Smagu, kad tapome aktyviu jų nariu. Galime gauti įkvėpimo ir mokytis iš kolegų, dalintis savo žiniomis ir skleisti žinią apie šią bendruomenę.

Menotyrininkus kvietėme bendradarbiauti tyrimuose. Toliau pildėme virtualų muziejų menininkų pristatymais. Kartu su Erika Grigoravičiene išleidome knygą „Lietuvos dailininkų piešiniai nuo 1957 metų“. Per karantiną sukūrėme ir 20 filmukų apie MO kolekcijos autorius, projektą „MOLimpiadą“ (virtualias Lietuvos meno žaidynes), darėme menininkų dirbtuves, kvietėme menininkus dalyvauti MO renginiuose. Visi šie darbai – tam, kad menininkai būtų žinomi, atpažįstami ir vertinami plačiosios visuomenės.

Šiame suorganizavome konferenciją „E. gidas muziejuje: patirtys, pamokos ir praktiniai patarimai“. Konferencijoje su įvairių muziejų atstovais dalinomės gerąja praktika ir išmokomis pamokomis muziejuje kuriant e. gidą. Kolegos įvertino mūsų pastangas – susidomėjo daugiau nei 20 skirtingų kultūros institucijų visoje Lietuvoje.

Galiausiai akcentavome ekologijos temos svarbą. Su tarptautine muziejų profesionalus jungiančia organizacija „We Are Museums“ suorganizavome 6 mėnesių programą muziejininkams apie klimato kaitos mažinimo galimybes „Museums Facing Extinction“, skaitėme pranešimą „How to Imprint Environmental Sustainability into Museum's DNA?“ tarptautinėje konferencijoje Latvijoje.

MO – atvira kultūrinė vieta

MO, be kita ko, yra atvira kultūrinė vieta. Mezgame ryšius su įvairiomis kultūros lauko bendruomenėmis. Kiek galime, stengiamės prisidėti, palaikyti ir inicijuoti kultūros gyvumą visuomeniniame gyvenime. Tad nors ir suvaržyti, 2020-ieji MO muziejuje buvo gyvi.

Svarbu, kad ir šiame pavyko drauge padovanoti prasmingų kultūros renginių. Jau antrus metus galėjome mėgautis „Naujojo Baltijos šokio“ organizuotais pasirodymais ir Dvilės Petkūnaitės šokio instaliacija „Greenhouse“. Taip pat drauge su MO svečiais žiūrėjome Rugilės Sabonytės spektaklį „Jis“. Klausėmės Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentų performanso „Skambantys kadrai“, grupės BA. koncerto „BA. Unplugged“, kuris visai neseniai įgavo vinilo plokštelės kūną!

Užmezgėme draugystę su „Vilnius City Opera“ ir drauge organizavome įvairius renginius, papildančius mažosios parodos „Iš tos operos“ patirtį.

Esame ir literatūros mylėtojai, tad drauge su MO svečiais turėjome galimybę išgirsti net 4 knygų pristatymus: Antanas A. Jonynas pristatė knygą „Naujieji sonetai“, Alfonsas Andriuškevičius – „Nesufalsifikuotų dienoraščių fragmentai 2002–2015“, Viktorija Aprimaitė ir Viktorija Urbonaitė pasakojo apie „Vakaro istorijas Lietuvos mergaitėms“, o Tomas Butkus pristatė „Ežero žemę“. Tradiciškai vasarą MO terasoje vyko poezijos skaitymai.

Dizaino profesionalai drauge su Lietuvos grafinio dizaino asociacija organizavo puikų filmą „Dieter Rams“ peržiūrą ir diskusiją.

11

MECENATAI IR RĖMĖJAI

Pasakoja vystymo
vadovas Mindaugas,
mecenatystės ir rėmimų
projektų vadovės Inga,
Raminta ir viešųjų rėmimų
projektų vadovas Zigmantas

2020-ieji visiems laikams bus pažymėti uždarytų ir nebeatidarytų muziejų metais. Daugelis kultūros organizacijų juos įvardijo kaip metus, kai jie prarado nuo 50 iki 100 % rėmimo pajamų.

Dauguma tarptautinių muziejų ne tik prarado lankytojus, bet ir sunkiai galėjo prisikviesti sugrįžti savo narius, o santykiai su rėmėjais atsidūrė visiškose nežinioje.

Nors beveik pusė uždarytų metų reiškė, jog MO neaplankė ir pusė lankytojų, šis iššūkis muziejų pastūmėjo kurti daugybę virtualių ir kūrybiškų karantino projektų. Vis dėlto svarbiausia, po dviejų karantinų ir juos lydėjusios nežinomybės – beveik 100 % privačių mecenatų ir rėmėjų liko MO gretose. Džiugu ir lengva šį sakinį rašyti gruodį, kai jau apie tai žinome. Tačiau vasarą MO gyveno nerimo kupinomis nuotaikomis. Kaip juokavo Zigmantas – MO per dvejus veiklos metus bus „atidarytas“ tris kartus.

PalaikyMO METAi

Pirmasis apie partnerystės pratęsimą dar metams, nepaisant suirutės, mums patvirtino MO Didysis rėmėjas **UAB „Švyturys-Utenos alus“** su Rolando Viršilo patikiniu bei supratimu, kad „pagalbos reikia ne tik tada, kai sekasi, bet ir kai sunku“.

Mūsų Didieji mecenatai **Vilija** ir **Gediminas Kuprevičiai** bei **Žilvinas Mecelis** tęsė paramos pažadus nepaisant to, kad tuo metu buvome tiesiogine to žodžio prasme uždaryti. Du kartus, beveik šešis mėnesius.

Britų ambasada Vilniuje ir **Britų taryba Lietuvoje** pademonstravo tikrą diplomatiją 2020-ųjų pavasarį. Nes būtent kartu vykdytus projektus – parodos „Kodėl taip sunku mylėti?“ atidarymą ir tautinių mažumų edukacijos projektą „Vizualinio mąstymo mainai mene“ – teko atidėti kelis kartus.

Lietuvos kultūros taryba ir **Vilniaus miesto savivaldybė** ne tik tęsė strateginį finansavimą, bet ir sukūrė specialias COVID-19 pagalbos programas kultūrai. Jos išliks esminėmis donorėmis ir strateginėmis institucinėmis partnerėmis. Dėl jų finansavimo pavyko suvaldyti pirmojo karantino finansinę duobę.

Artėjant rudeniiui, kai visi žadėjo tikrą krizę, MO muziejų tarp būtinai remtinų projektų palikti pažadėjo mūsų lojalieji Mecenatai **Živilė** ir **Jonas Garbaravičiai**, **Žana** ir **Vladas Algirdas Bumeliai**. Jau trečius metus ir taip pat tvirtai.

Ramiau planuoti MO edukacinę veiklą leido ilgalaikė paramos sutartis su edukacijų partneriu **„BaltischesHaus“**. Mūsų džiugiai žiniai, specialią edukacijos programą socialiai jautrioms jaunuolių grupėms paremti sutiko **Kazickų šeimos fondas** ir tapo dar vienu edukacinių projektų partneriu.

Dėl paramos tęstinumo nesudvejojo ir MO Globėjai **Eugeni-ja Sutkienė**, **Kęstutis Juščius**, **Ina** ir **Darius Zubai**, įmonė **„Naresta“**.

Pasitikti neramų rudenį padėjo **MO Ambasadorystę** antrus metus pratęsę Justina ir Vladas Jurkevičiai, Asta ir Darius Vaičiuliai, Marius Markevičius, Vilma ir Virginijus Striogos, Justas Janauskas ir Gabija Grušaitė, Andrius Šlimas.

Taip pat mus džiugino 2020-aisiais prisijungę **Ambasadoriai** „Marius Jakulis Jason Fondas“, Matilda ir Tomas Bučinskai, Renata ir Rolandas Valiūnai, Aras Pranckevičius, Jurgita Krasauskienė, „Bajorunas/Sarnoff Foundation“, „LitCapital“, Sergey ir Natallia Avetikov. Ačiū jums!

Pradėję 2020–2021 sezoną, be jau esamos **MO Ambasadorių** narystės, pristatėmė ir naują **MO Draugų** narystę. Tikimės, kad ji sudarys galimybes prie MO prisidėti visiems pagal išgales.

Pirmieji į **MO Draugų** ir palaikytojų klubą „užsirašė“ Aurelija Kazlauskienė, Laimonas Belickas, Rasa Klimavičiūtė, Janita ir Tauras Plungės, Dovilė Burgienė, Justė ir Darius Pinkevičiai. Jūs padėjote mums tikėti, kad drauge, nors po nedidelį žingsnelį, galime žengti dar ir dar toliau.

Dėkojame tyliesiems pagalbininkams: **Fredos labdaros ir paramos fondui**. Taip pat dėkojame parodos „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ turą po Lietuvos miestus iš dalies finansavusiai **Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai**, finansavimą skyrusiai **Panevėžio miesto savivaldybei** ir **UAB „Biovela-Utenos mėsa“**. **Šiaulių ir Alytaus savivaldybėms** dėkojame už apsisprendimą finansuoti šios parodos pristatymą jų miestiečiams. Dėkojame **„GO Vilnius“**, kurie prisidėjo, kad įvyktų kalėdinis MO stebuklas. Esame dėkingi MO Informaciniais rėmėjams ir Partneriams.

Dėkojame ir **Mecenatėms** bei **Mecenantams**, kurie išreiškė norą likti nežinomi. Konfidencialus, bet didelis šiltas AČIŲ jums. Jūsų parama MO labai svarbi.

Didysis rėmėjas***

NEALKOHOLINIS

Instituciniai rėmėjai***

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

VILNIUS

Informaciniai rėmėjai***

Delfi

ŽMONĖS

Partneriai***

Didieji mecenatai

Vilija ir Gediminas Kuprevičiai***
Žilvinas Mecelis***
Antanas Guoga

Mecenatai

Živilė ir Jonas Garbaravičiai***
Žana ir Vladas Algirdas Bumeliai***
Vita ir Albinas Markevičiai
Agota ir Jonas Markevičiai
Halina ir dr. Antanas Milakniai

Globėjai

Kęstutis Juščius***
Eugenija Sutkienė**
Ina ir Darius Zubai**
Laima ir Šarūnas Andriukaičiai Sutkai

Edukacijos projektų rėmėjai

Ambasadoriai

Justina ir Vladas Jurkevičiai***
Agnė Jonaitytė**
Asta ir Darius Vaičiuliai**
Vilma ir Virginijus Striogos**
Justas Janauskas ir Gabija Grušaitė**
Andrius Šlimas**
Marius Markevičius**
Rasa ir Remigijus Juodviršiai**
Mariaus Jakulio Jason fondas
Matilda ir Tomas Bučinskai
Renata ir Rolandas Valiūnai
Aras Pranckevičius
Jurgita Krasauskienė
The Bajorunas/Sarnoff Foundation
LitCapital
Sergey ir Natallia Avetikov

Draugai

Aurelija Kazlauskienė
Laimonas Belickas
Rasa Klimavičiūtė
Janita ir Tauras Plungės
Dovilė Burgienė
Justė ir Darius Pinkevičiai

*** Remia MO muziejų trečius metus iš eilės

** Remia MO muziejų antrus metus iš eilės

KĄ FINANSUOJA STEIGĖJAI?

12

Pasakoja
vystymo vadovas
Mindaugas

Per dvejus veiklos metus pradėjome vystyti tvarios mecenatystės tradiciją. Būtent mecenatystės – kai fiziniai asmenys remia MO veiklą, nes tiki misija ir jos teikiama nauda visuomenei.

Kartais susidūrėme su pasikartojančia abejojone ir klausimu: „Ar tikrai prasminga remti MO steigėjus, turtingus žmones?“. Tada supratome, kad galbūt visuomenei ir mūsų galimiems mecenatams nežinoma tai, kas mums atrodė savaime suprantama.

Danguolės ir Viktoro Butkų šeima ne tik, siekdama išsaugoti, surinko mūsų ver-

MO steigėjų šeimos finansuojamos veiklos:

MO kolekcijos plėtra ir naujų meno kūrinių įsigijimas
Muziejaus infrastruktūros plėtra ir vystymas (specialūs projektai)
MO veiklos nuostolių kompensavimas krizinėmis aplinkybėmis (COVID-19 ir pan.)
MO skaityklos plėtra
MO skulptūrų sodo vystymas

tingą vizualinį paveldą, padovanojo Lietuvai MO pastatą ir padarė visuomenei prieinamą surinktą kolekciją. Jie ir toliau finansuoja MO muziejaus nuostolius, pastato infrastruktūros taisymą ir vystymą, MO skaityklą ir sodą.

Todėl visų mecenatų, rėmėjų, partnerių parama yra tiesiogiai skiriama ne pelno siekiančios VŠĮ „MO muziejus“ vykdomai veiklai. Tam, kas kuria gėrį ir naudą visuomenei ir MO bendruomenėms. Šiandien, čia ir dabar.

Aiškiau tai suprasti padės ši lentelė.

VŠĮ „MO muziejaus“ pajamomis, valstybės, mecenatų ir rėmėjų parama finansuojamos veiklos:

Parodų organizavimas ir jas lydintys produktai
Edukacijos veiklos suaugusiesiems
Edukacijos veiklos vaikams
Bendruomenių puoselėjimas
Virtualaus muziejaus vystymas
Keliaujančio muziejaus vystymas
Renginių, seminarų, konferencijų organizavimas
Muziejaus pastato infrastruktūros priežiūra ir išlaikymas
MO parduotuvės veiklos organizavimas
MO paramos vystymas
Komunikacija
Papildoma projektinė veikla
~30 žmonių komandos išlaikymas

13

Pasakoja MO
muziejaus
direktorė Milda

Sunkių 2020 metų biudžetą pavyko suvaldyti. Muziejus neveikė beveik pusę metų. Kovą, balandį, gegužę, lapkritį ir gruodį buvome uždaryti, tik pusę kojos veikėme ir birželį. Tad net 20 procentų krito pajamos iš bilietų.

Žvelgiant į pajamas, šiais metais biudžetą subalansuoti padėjo iš 2019 m. į pirmuosius 2020 m. mėnesius atlydėjusi parodos „Rūšių atsiradimas. 90-ųjų DNR“ sėkmė. Atremiant pirmąją pandemijos bangą, mums buvo svarbus strateginis projektinis finansavimas iš Lietuvos kultūros tarybos bei Vilniaus miesto savivaldybės, lankstus jų požiūris į lėšų perskirstymą neįvykus planuotiems projektams. Taip pat pasinaudojome ir savivaldybės, ir valstybės priemonėmis, skirtomis COVID-19 pasekmėms mažinti. Teikėme naujų paraiškų. Svarbus ir privačių MO rėmėjų bei mecenatų indėlis.

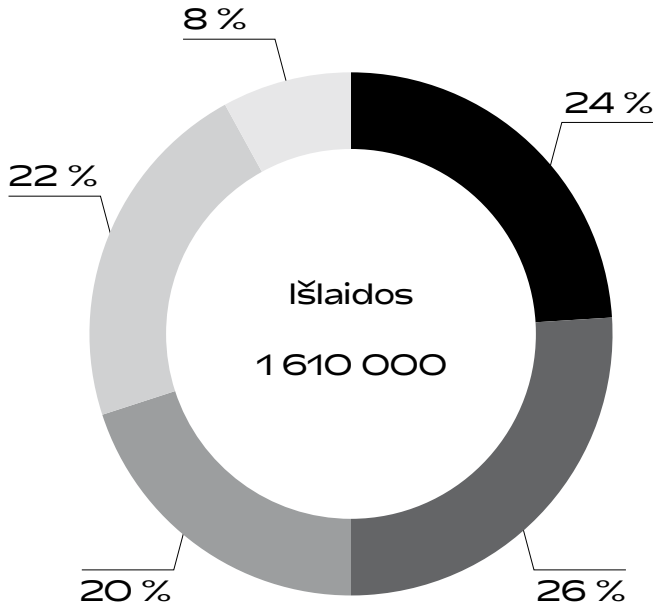
Suvaldyti kaštus esmingiausiai padėjo tai, kad neatidarėme didžiosios parodos rudenį. Taip pat solidariai susimažinome darbo užmokestį ir sutaupėme pastato išlaikymo išlaidų tais mėnesiais, kai muziejus buvo uždarytas.

2021 metų biudžetas planuotas su prielaida, kad muziejus bus atidarytas nuo kovo, taip pat numatant galimus veiklos apribojimus. Tad lankytojų srautas bei bilietų pajamos planuojamos konservatyviau. Numatytas tęstinis strateginis Lietuvos kultūros tarybos ir Vilniaus miesto savivaldybės finansavimas. Ketinama išlaikyti ir plėsti privačių mecenatų ir rėmėjų ratą.

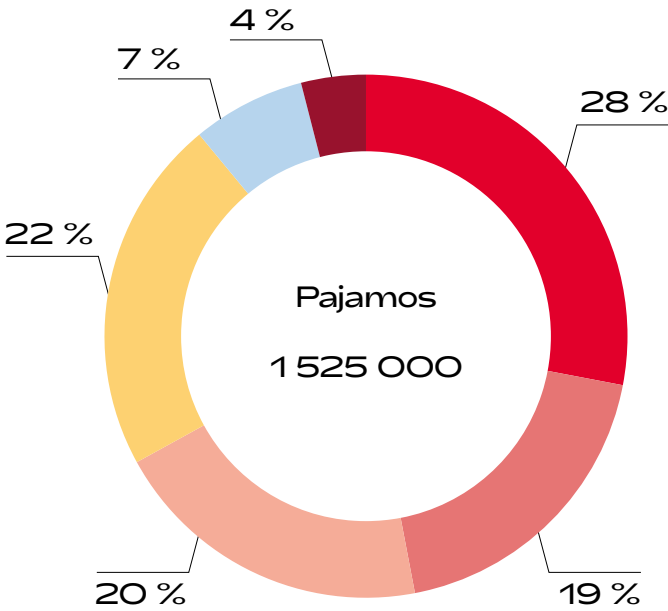
Kitais metais numatytos dvi didžiosios parodos. Projektas su Lenkija – ypač brangus. Kūriniai skolinami iš daugiau nei 20 muziejų, transportuojami iš 5 valstybių. Vis dėlto šiuo bendradarbiavimu pavyko pritraukti ir nemažai tiesioginės paramos, įskaitant ir partnerystę su Adomo Mickevičiaus institutu Varšuvoje.

BIUDŽETAS 2020*

- Parodos
- Administracija
- Pastatas
- Kitų veiklų sąnaudos
- Komunikacija

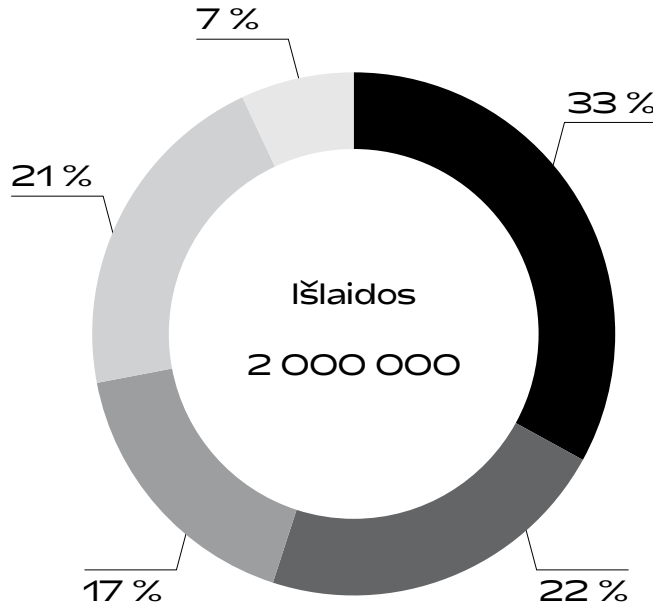

- Bilietai
- Kitos veiklos
- Privatūs rėmėjai
- Valstybė
- Valstybės priemonės dėl COVID-19
- Tarptautinė parama

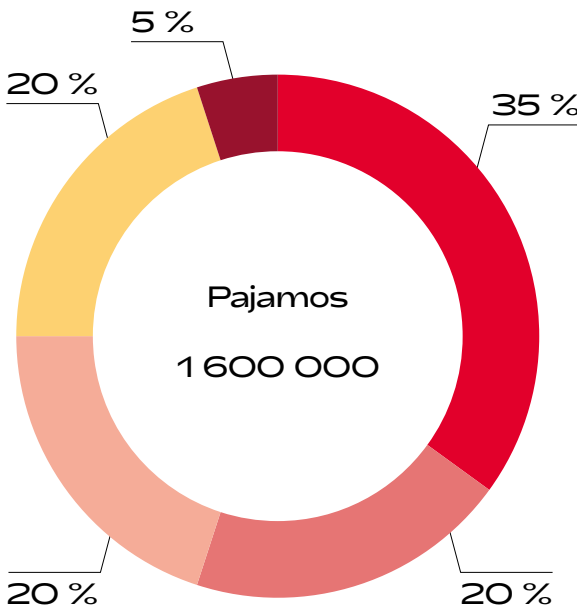

BIUDŽETAS 2021

- Parodos
- Administracija
- Pastatas
- Kitų veiklų sąnaudos
- Komunikacija

- Bilietai
- Kitos veiklos
- Privatūs rėmėjai
- Valstybė
- Tarptautinė parama

* Gruodžio mėnesio duomenys preliminarūs

14

Pasakoja MO muziejaus
direktorė Milda

2021 metų visi laukiame su viltimi, kad bus geriau, bet taip pat ir suvokdami, kad tai nebus lengvi metai.

MO muziejuje laukia ambicingos parodos. Pavasario didžiąją ir mažąją parodas perkėlėme iš 2020 metų rudens. Didžioji MO muziejaus paroda „Sunkus amžius. Szapocznikow-Wajda-Wróblewski“ ne tik pristatys pasaulinio garso lenkų menininkus, bet ir žymės istorinę akimirką – į Vilnių sugrįš čia gimęs ir užaugęs tapytojas Andrzejus Wróblewskis (1927–1957). Viena iš svarbiausių priežasčių imtis šio projekto buvo suvokimas, kiek mažai Lietuvoje už siauro profesionalų rato ribų yra žinoma apie šį vilnietį ir kaip vis dar yra nepatogu kalbėti apie Vilniaus istoriją Antrojo pasaulinio karo metų kūryboje. Šiai didžiąjai parodai kontekstą suteiks paroda muziejaus mažojoje salėje „Sunkus amžius: Vilnius, 1939–1949“.

Rudenį kviesime į didžiąją parodą „Šventė“. Joje nagrinėsime, kokie asmenys, visuomenės ar atskirų jos grupių pokyčiai vyksta švenčių metu ir koks šiame procese yra fotografijos vaidmuo. Šalia žymiausių lietuvių menininkų kūrinių eksponuosime ir dokumentinę medžiagą apie subkultūrų šventes Lietuvoje nuo 1960-ųjų iki šių dienų.

Žinoma, užtikrintai tęsime jau rezultatus duodančias tarpdisciplinines edukacijų kryptis: vizualinio mąstymo, integruotų pamokų bei emocinio intelekto ugdymo. Be to, kartu su MO edukatoriais toliau

dalinsimės žiniomis apie meno svarbą vaikų kognityviniams vystymuisi. Pristatysime būtent vaikams skirtą meno parodą „Ežeras pilnas žvaigždžių“. Ji kvies patyrimais, per žaidimą atrasti meno kūrinius ir gamtinius objektus.

Taip pat plėtosime ir kultūrinės edukacijos renginius suaugusiems – nuo *MOratono* festivalių iki dėmesingo įsisąmoninimo (angl. *mindfulness*) užsiėmimų.

Toliau puoselėsime MO bendruomenę ir palaikysime ryšius su kitomis. Žinoma, sieksime pakviesti žmones, kurie iki šiol nedrąsiai galvoja, kad „čia ne man“.

Mus džiugina, kad į muziejų pritraukiame ateiti įvairius žmones, kad jie pasirenka būtent čia praleisti savo laisvą laiką, nors nėra meno žinovai ir iki tol menas nebuvo jų interesų lauke.

Juk muziejus yra vieta, kurioje gimsta dialogas – su savimi, su savo šeima ar draugais, taip pat kuriasi bendras prasmų laukas. Čia gali įvykti susitikimai su skirtingų sričių kūrėjais ar susidūrimas su klausimais, idėjomis, svarbiomis temomis. Drauge muziejaus erdvė visiems šiems klausimams suteikia ypatingą kontekstą – čia galima ištrūkti iš kasdienybės rutinos, pažvelgti iš distancijos, skirtingais rakursais.

Kiekvienas iš mūsų turime dar daug ką papasakoti! Visų 2020-ųjų istorijų sutalpinti puslapiuose neįmanoma, tačiau negalime nepaminėti ir šių MO komandos žmonių, be kurių muziejus nebūtų toks, koks yra. 2020 metų parodų instaliavimas nebūtų įvykęs be sklandžios MO parodų architektų-technikų priežiūros. Paulius įveikė didžiulius iššūkius kartu su komanda instaliuodamas parodą „Kodėl taip sunku mylėti?“, o Dominykas prisidėjo

prie „Iš tos operos“ gimimo. Be ūkio administratoriaus Mindaugo vargiai būtų įvykęs bet kuris MO renginys, jo dėka įveikiame visus techninius nesklandumus bei gyvename saugiai ir tvarkingai. Kasos ir MO parodotuvės darbuotojai Virginijus, Goda ir Augustė – pirmieji, pasitinkantys muziejaus lankytojus. Būtent jų šypsenos ir paslaugumas džiugino visus apsilankiusiuosius 2020 metais!

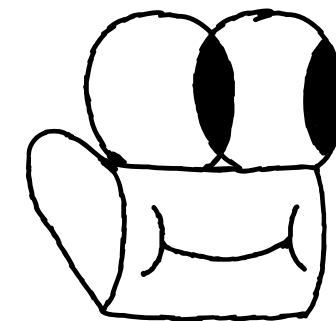
Parodų architektas-technikas Dominykas
Ūkio administratorius Mindaugas
Parodų architektas-technikas Paulius
Kasos darbuotojai: Goda, Augustė, Virginijus

LAUKSIME JŪSŲ!

A one of a kind! This museum is the full package. The cafe is amazing with a creative and lively selection. The exhibits are small and easily done with an app that describes the pieces and the curators' thinking. I was so surprised and delighted to find something of this quality in Vilnius. Top notch quality and very patron friendly.

MO muziejaus lankytoja Noel Houghton

Norite sužinoti
daugiau?

Prenumeruokite
MO naujienlaiškį.

